

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

www.tat.or.th

เข้าใจเที่ยว เข้าใจธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติ

แก่งกระจาน

ISBN 974-679015-3

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

อุทยานแห่งชาติ
แก่งกระจาน

ผืนป่าแห่งความหลากหลาย ต้นสายธารน้ำเพชร

เข้าใจเที่ยว
เข้าใจธรรมชาติ

เข้าใจเที่ยว เข้าใจธรรมชาติ

อุทยานแห่งชาติ แก่งกระจาน

ผืนป่าแห่งความหลากหลาย ต้นสายธารน้ำเพชร

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๑๕,๐๐๐ เล่ม

คณะกรรมการอำนวยการจัดพิมพ์หนังสือ
ตามแผนงานเงินกู้เพื่อการท่องเที่ยวและส่งเสริมการ
สร้างงาน ภายใต้โครงการลงทุนเพื่อสังคม
(Social Investment Project : SIP)

นายภราเดช พยัฆวิเชียร
ผู้ว่าการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
นางจุฑามาศ ศิริวรรณ
รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด
นายพัชร์พงศ์ อภิชาตะพงศ์
รองผู้ว่าการฝ่ายวางแผนและพัฒนา
นายสันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์
รองผู้ว่าการฝ่ายบริหาร
นายสุรพล เศวตเศรนี
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด
นางจุฑาพร เริงรณอาษา
ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการตลาด
นางสาวเพ็ญสุดา ไพรอร่าม
ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและงบประมาณ
นายพงศธร เกษสำลี
ผู้อำนวยการกองผลิตอุปกรณ์โฆษณา
นายเศรษฐพล จินดานนท์
ผู้อำนวยการกองบริหารวิสาหกิจ

ผู้อำนวยการโครงการ
นางจุฑามาศ ศิริวรรณ
รองผู้ว่าการฝ่ายการตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หน่วยงานประสานงานกลางและรับผิดชอบ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กรมการปกครอง กรมโยธาธิการ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมป่าไม้ กรมศิลปากร กรมประชาสงเคราะห์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แหล่งเงินกู้
ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ข้อมูล/ถ่ายภาพ/ภาพประกอบ/
ออกแบบ/ดำเนินการผลิต
บริษัท แปลน โมทิฟ จำกัด
ที่ปรึกษา
รศ. ดร. สุรีย์ ภูมิภมร

สารบัญ

รู้จัก อุทยานแห่งชาติ

ท่องเที่ยว เข้าใจธรรมชาติ

ธรรมชาติ
จุดชมทิวทัศน์
เดินป่า
พักแรม
ดูนก
ดูผีเสื้อ
ล่องเรือ, ล่องแก่ง
ว่ายน้ำ
วิถีชีวิต

รู้จักอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

"นอกจากตอนต้นน้ำที่เรายังไปไม่ถึง ข้าพเจ้าคิดว่าไม่มีตอนไหนของลำน้ำเพชรจะสวยงามไปด้วยธรรมชาติของป่าเขา เกาะแก่ง และหาดทรายเท่ากับระหว่างสองพี่น้องถึงแก่งกระจาน ท่านออกจากตำบลอันยิ่งใหญ่ตำบลนั้น ลงเข็นเรือกันแต่ชั่วโมงแรกที่ออก จนกว่าจะถึงชั่วโมงสุดท้ายของวัน แต่ท่านก็ไม่มีเวลาเหน็ดเหนื่อยหรือเบื่อหน่าย กระแสน้ำซึ่งใสสะอาด จืดสนิทและตื้นเขินไหลแรงผ่านไปบนกรวดขนาดและสีต่างๆกันบนพื้นทราย.....ทิวเขายาวเหยียดอยู่ริมฝั่งตะวันออก ป่าไผ่เรียงรายเหมือนกำแพงกั้นอยู่ตลอดฝั่งตะวันตก นกกะลุมพูนับร้อยเกาะอยู่เหนือกอซอ ตามตลิ่งที่เป็นทางด่านเต็มไปด้วยรอยสัตว์ลงกินน้ำ"

(สารคดีป่าเรื่อง 'ล่องเพชร')

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

ต้นธารน้ำเพชร

ป่าแก่งกระจาน คือส่วนหนึ่งของผืนป่าตะวันตกตอนปลายของเทือกเขาตะนาวศรีที่ทอดตัวในแนวเหนือใต้เป็นพรมแดนฟากตะวันตกของประเทศกั้นระหว่างไทยกับพม่า มียอดเขางะงันนิยวกตองที่สูง ๑,๕๑๕ เมตรจากระดับน้ำทะเล เป็นยอดเขาสูงสุดอยู่ท่ามกลางแนวขุนเขาที่สลับซับซ้อนดั่งปราการดักเมฆฝน ให้เทความชุ่มชื้นลงสู่ผืนป่านี้เกือบตลอดเวลา ทำให้ป่าผืนนี้เป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำสำคัญถึงสองสาย คือ แม่น้ำเพชรบุรี และแม่น้ำปราณบุรี สายน้ำจากเขาพะเนินทุ่งไหลผ่านลำห้วยแม่ประโดน ห้วยบางกลอย ห้วยแม่สะเลียง ห้วยแม่ประจัน ห้วยผาก เกิดเป็นน้ำตกหลายสาย เช่น น้ำตกทอทิพย์ น้ำตกธารทิพย์ น้ำตกห้วยแม่สะเลียงไหลลงสู่แม่น้ำเพชรบุรีผ่านเขื่อนแก่งกระจาน ก่อนสุดปลายทางลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ตลอดความยาว ๒๓๐ กิโลเมตรของแม่น้ำสายนี้ได้หล่อเลี้ยงเกื้อกูลสรรพชีวิตในผืนป่า และเป็นเส้นเลือดหลักของคนเพชรบุรีมาช้านานทั้งยังเป็นสายน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้เป็นน้ำในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระเจ้าแผ่นดินสยามในอดีต สายน้ำอีกส่วนหนึ่งจากเขาพะเนินทุ่งไหลผ่านลำห้วยคมกฤช ห้วยโสก ห้วยสัตว์ใหญ่ ห้วยป่าเลา ห้วยมงคล เกิดเป็นน้ำตกป่าละอู น้ำตกชลนาฏ น้ำตกห้วยปลาก้าง ไหลลงสู่แม่น้ำปราณบุรี ผ่านเขื่อนปราณบุรี ก่อนสิ้นสุดความยาว ๑๖๐ กิโลเมตร ลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผืนป่าที่ให้กำเนิดสายน้ำสำคัญสองสายนี้รู้จักกันในนาม "ป่าต้นน้ำเพชร"

ป่าแก่งกระจาน... บ้านของสรรพชีวิต

ป่าแก่งกระจาน เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักเที่ยวป่า นักนิยมไพรในยุคอดีตว่า เป็นป่าใหญ่ที่ชุกชุมด้วยสัตว์ป่าน้อยใหญ่นับตั้งแต่ ช้างป่า เสือโคร่ง กระทิง วัวแดง ชะนี จระเข้น้ำจืด ฯลฯ รวมทั้งนกนานาชนิด คือแหล่งรวมความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืชพันธุ์และสัตว์ป่าจากทุกภูมิภาค ด้วยพื้นที่ตั้งด้านตะวันตกมีอาณาเขตติดต่อกับผืนป่าของพม่า สัตว์ป่าจึงเคลื่อนย้ายเข้าออกได้ตลอดเวลา มีโอกาสหลบหนีการไล่ล่าเข้ามาหากินและแพร่พันธุ์ เช่น กระซู่ ที่อาศัยอยู่ตามรอยต่อระหว่างสองประเทศ ทำให้ไม่สูญพันธุ์ นอกจากนี้แล้วเทือกเขาตะนาวศรีที่เชื่อมต่อกับเทือกเขาถนนธงชัยต่อเนื่องมาจากจังหวัดตาก อุทัยธานี กาญจนบุรี และราชบุรี ผ่านป่าแก่งกระจานเชื่อมต่อไปถึงเทือกเขาภูเก็ตทางภาคใต้ เป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าตะวันตกที่ยิ่งใหญ่ในแนวเปลี่ยนของสังคมพืชและสัตว์ (Kra Ecotone) มีป่าดิบชื้นที่กระจายขึ้นมาจากภาคใต้ ขณะที่พบป่าดิบแล้งกระจายจากภาคเหนือและภาคอีสาน จึงมีพืชพันธุ์สัตว์ป่าจากอินเดีย พม่า มาเลเซีย หิมาลัย และจีนอยู่ร่วมกับพืชสัตว์ประจำถิ่นแบบอินโดจีน ป่าแก่งกระจาน จึงเป็นป่าเพียงแห่งเดียวที่เราจะพบไม้วงศ์ก่อสนสองใบ กุหลาบพันปี จากภาคเหนือ ไม้เต็งรัง เมเปิ้ล จากภาคอีสาน และปาล์ม ช้างไห้ สะตอจากภาคใต้ มีป่าดิบชื้นแบบภาคใต้ ในขณะเดียวกับที่ได้เห็นทะเลหมอกเหมือนภาคเหนือหรือภาคอีสาน สภาพป่าที่แม้ส่วนใหญ่จะเป็นป่าดงดิบ แต่ก็มีป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะ ทุ่งหญ้า และแม่น้ำ ลำห้วย แทรกสลับอยู่ เป็นที่อาศัยของสรรพชีวิต มีสัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์หลายชนิด อาทิ ลิงเสน ชะนีธรรมดา หมาไน เสือดาว เสือโคร่ง เก้งหม้อ จระเข้น้ำจืด สมเสร็จ นกกระสาคอยาวและเหยี่ยวปลาใหญ่หัวเทา ที่สำคัญคือ เป็นแหล่งพันธุกรรมของช้างสำคัญ มีช้างป่าอาศัยอยู่มากกว่า ๒๐๐ เชือก ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๑ มีช้างสำคัญในป่าแก่งกระจานได้รับการน้อมเกล้าถวายขึ้นระวางเป็นพระยาช้างต้นแล้วถึง ๔ เชือก นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งดูนกที่ดีที่สุด ๑ ใน ๕ ของไทย มีนกมากกว่า ๔๐๐ ชนิด แม้กระทั่งนกหายากอย่าง นกกาฮัง นกเงือกสีน้ำตาล นกเงือกหัวหงอก และนกกะลิงเขียดหางหนาม ซึ่งพบที่ป่าแก่งกระจานเพียงแห่งเดียว อีกทั้งเป็นแหล่งรวมผีเสื้อมากกว่า ๓๐๐ ชนิด พบเห็นได้แทบทุกฤดูกาล มีผีเสื้อหายากหลายชนิด เช่น ผีเสื้อนางพญาก็อดเฟรย์ ผีเสื้อดำพาดขาว เป็นต้น ภายหลังการสร้างเขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนดินแห่งแรกในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๙ ทำให้พื้นที่ป่าประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่ จมอยู่ใต้น้ำ มีเกาะแก่งสีเขียวกลางน้ำกว่า ๓๐ แห่ง เป็นทัศนียภาพที่แปลกตาและได้รับความนิยมมาพักผ่อนท่องเที่ยวจากประชาชนทั่วไป ป่าแก่งกระจานได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นอุทยานลำดับที่ ๒๘ มีเนื้อที่ ๑,๕๔๘,๗๕๐ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอท่ายาง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๒๗ ได้ผนวกพื้นที่ทางตอนใต้ของอุทยานฯ บริเวณน้ำตกป่าละอู เขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เข้ามาเพิ่มอีก ๒๗๓,๑๒๕ ไร่ ทำให้มีเนื้อที่ถึง ๑,๘๒๑,๘๗๕ ไร่ (๒,๙๑๕ ตารางกิโลเมตร) นับเป็นอุทยานฯ ที่มีเนื้อที่มากที่สุดในประเทศไทย

กะเหรี่ยง กะหร่าง...ที่มาแห่ง "แก่งกระจาน"

ชื่อ "ป่าแก่งกระจาน" มีที่มาจากเครื่องมือหาปลาพื้นบ้านของชาวกะเหรี่ยง ทั้งกะเหรี่ยงโปว์แถบบ้านสองพี่น้อง บ้านวังวนและบ้านท่าลิงลม กะเหรี่ยงสะกอว์หรือ "ปกากะญอ" คนไทยเมืองเพชรบุรีมักเรียก"กะหร่าง" อาศัยอยู่แถบต้นน้ำบางกลอย ห้วยสัตว์ใหญ่ บ้านป่าเด็ง และต้นแม่น้ำปราณบุรี มีวิถีชีวิตผูกพันอยู่กับผืนป่าและสายน้ำ ถึงช่วงหน้าแล้งน้ำใสมองเห็นแก่งโผล่ขึ้นเหนือน้ำ พวกเขาจะพาคันเบ็ดพร้อม "กระจาน" อุปกรณ์หาปลาพื้นบ้าน ลักษณะเป็นโลหะชิ้นแบนๆ ตัดขอบให้กลมมน ฝนด้านหนึ่งให้บางกว่าอีกด้าน เจาะรูร้อยตัวเบ็ด หาคันไม้ไผ่แก่ๆ ยาวสัก ๓ เมตร ลนไฟให้แกร่ง แล้วดัดคันเบ็ดให้อ่อนตัว หาสายเบ็ดยาวเท่ากับคันเบ็ด ออกหาทำเลที่น้ำไหลแรงๆ ตามแก่งหิน ยืนอยู่ตรงหัวแก่งเหวี่ยงสายเบ็ดไปทางต้นน้ำ เมื่อสายน้ำพัดกระจานเข้าสู่แก่ง ตัวกระจานจะหมุนพลิกไปพลิกมาสะท้อนแสงแวบวับคล้ายเกล็ดปลา อาการพลิกตัวของกระจานนี้จะเร้าใจปลาบางชนิดให้เข้ามาฮุบ โดยเฉพาะปลาจำพวกปลากระสูบ

ทะเลสาบ
เหนือเขื่อนแก่งกระจาน

ทะเลสาบน้ำจืด กว้างใหญ่เกือบ ๓๐,๐๐๐ ไร่ ที่เกิดขึ้นภายหลังการสร้างเขื่อนแก่งกระจาน ภูเขาหลายลูกจมอยู่ใต้น้ำเหลือเพียงยอดที่โผล่พ้นน้ำกลายเป็นเกาะแก่งมากมายถึง ๓๐-๔๐ เกาะ บนเกาะมีต้นไม้เขียวทึบดั่งผืนป่ากลางทะเล เป็นทิวทัศน์ที่สวยงามแปลกตา ซึ่งครั้งหนึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จมาทอดพระเนตรบนเกาะแห่งหนึ่ง ภายหลังได้ชื่อว่า เกาะพลับพลา เพราะเป็นสถานที่ตั้งพลับพลาที่ประทับ นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดชมทัศนียภาพอันงดงามด้วยการล่องเรือกลางผืนน้ำ หรือพักแรมริมทะเลสาบ

ทะเลหม

เทือกเขาสลับซับซ้อนและผืนป่าดิบอันอุดมข
ทำให้ฝนตกชุก อากาศชุ่มชื้น บนยอดเขาพ
เป็นทะเลหมอกในภาคกลางที่อยู่ใกล้กรุงเท
สู่เขาพะเนินทุ่งตั้งแต่กิโลเมตร ๓๐-๓๓ เรา
ที่ปกคลุมทิวไม้ โดยเฉพาะบริเวณกิโลเมตร
กว้างไกลสุดสายตา ควรมาแต่เช้ามืดก่อนที่

น้ำตกทอทิพย์

เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงที่สุดของอุทยานฯ สายน้ำที่ทิ้งตัวลงมาจากเขาสูงผ่านหน้าผาหินถึง ๙ ชั้น ลงสู่ห้วยทอทิพย์ก่อนไหลลงสู่แม่น้ำเพชรบุรีที่เคยู.แค้มป์ เส้นน้ำสีขาวมองเห็นโดดเด่นอยู่กลางป่าดงดิบสีเขียวเข้มท่ามกลางบรรยากาศสงบเงียบ คือเสน่ห์ของน้ำตกแห่งนี้ การพักแรมในป่าบริเวณน้ำตกทอทิพย์หรือเคยู.แค้มป์ จึงเป็นประสบการณ์ที่ไม่น่าพลาด

เก
แววว
ปีกด้านล่
ผีเสื้อที่มีสี
ริมลำห้วย

ลหมอก บนเขาพะเนินทุ่ง

และผืนป่าดิบอันอุดมของป่าแก่งกระจาน คือกับดักเมฆหมอก ศชุ่มชื้น บนยอดเขาพะเนินทุ่งจึงปกคลุมด้วยทะเลหมอกกว้างใหญ่ คกลางที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ และมีให้ชมตลอดทั้งปี บนเส้นทาง กิโลเมตร ๓๐-๓๓ เราจะได้สัมผัสความงามของสายหมอก ฉพาะบริเวณกิโลเมตร ๓๖ เป็นจุดที่มองเห็นทะเลหมอกได้ วรมาแต่เช้ามืดก่อนที่สายหมอกจะจางหายไปราว ๐๙.๐๐ น.

นกกาแวน (นกกะลิงเขียดหางหนาม)

(Racket - tailed Treepie)

เป็นนกประจำถิ่นของป่าแก่งกระจาน พบครั้งแรกในประเทศไทยที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ บริเวณกิโลเมตร ๒๘ บนเส้นทางบ้านวังวน-เขาพะเนินทุ่ง ปกติจะพบนกชนิดนี้แถบเกาะไหหลำ เวียดนามเหนือ และภาคกลางของลาว จัดเป็นนกพันธุ์ใหม่ของไทยซึ่งพบได้เฉพาะที่ป่าแก่งกระจานเท่านั้น บริเวณที่พบบ่อยๆ คือ กิโลเมตร ๒๘ และ ๓๐ ลักษณะเด่นของนกชนิดนี้ คือ หางยาวใหญ่มีหนามแหลมคล้ายฟันเลื่อย

ผีเสื้อหางติ่งปารีส

(Paris Peacock)

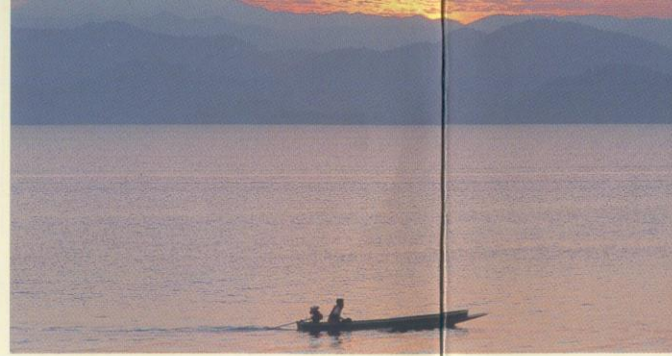
เป็นผีเสื้อกลางวันในสกุล Papilio ความโดดเด่นอยู่ที่ขนาดค่อนข้างใหญ่ และลวดลายสีสันสวยงามคล้ายนกยูง เกล็ดสีเขียวเข้มเกือบดำบนปีกด้านบนเวลาสะท้อนแสงจะแวววาวดั่งมรกต จุดสีแดงที่โคนปีกด้านล่างดูราวกับลูกตา ส่วนปลายปีกด้านล่างมีติ่งยื่นออกมา เป็นลักษณะเด่นของผีเสื้อสกุลนี้ จัดเป็นผีเสื้อที่มีสีสันสวยงามสะดุดตาที่สุดชนิดหนึ่ง อาศัยอยู่ตามป่าดงดิบริมลำห้วย มักหากินอยู่ลำพังตัวเดียว พบได้ในเส้นทางวังวน-เขาพะเนินทุ่ง

ผาน้ำหยด

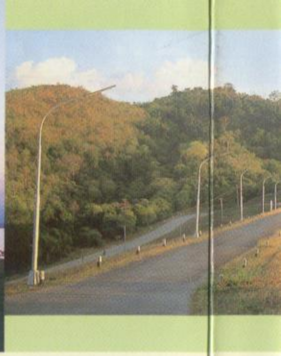
หน้าผาสูงริมแม่น้ำเพชรบุรีที่เต็มไปด้วยพืชพันธุ์ไม้เขียวชอุ่ม มีมอส เฟิร์น ฟองน้ำปกคลุมเสมือนพรมกำมะหยี่สีเขียวคอยดูดซับน้ำที่ซึมผ่านแผ่นผาหิน ก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำเพชรบุรีอันเป็นที่มาของชื่อ *ผาน้ำหยด* ความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าทำให้น้ำหยดเหล่านี้มีตลอดทั้งปีไม่เคยขาด บรรยากาศจึงงดงามชุ่มชื่น เหมาะแก่การพักแรมบนเส้นทางล่องแก่งจากเคยู.แค้มป์สู่โป่งลึก

ค

ผจญภัยล่องแก่งสู่ต้นน้ำเพชร

(๓ วัน ๒ คืน ไม่รวมเวลาเดินทาง)

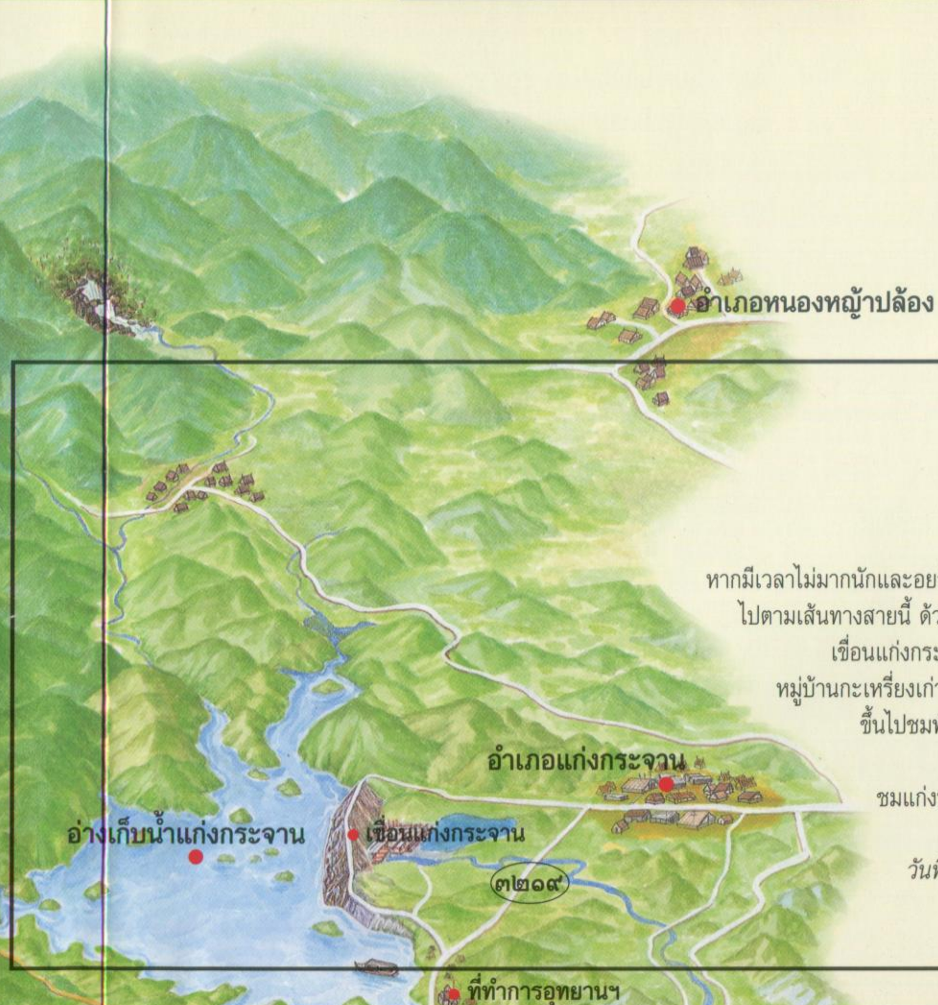
ผู้ที่ชอบความตื่นเต้น สนุกสนาน ท้าทาย ไม่ควรพลาดเส้นทางท่องเที่ยวผจญภัย ล่องแก่งไปบนสายน้ำใสสะอาด ที่พาดผ่านใจกลางผืนป่าดงดิบอันกว้างใหญ่ ระยะเวลา ๓ วัน ๒ คืน บนเรือยางและการพักแรมริมสายน้ำ ตื่นเต้นกับการฝ่าฟันผ่านเกาะแก่งกลางน้ำ สัมผัสธรรมชาติสองฟากฝั่งธาร ชมชีวิตไพรของสำสัตว์นานาชนิด ตระการตากับผาน้ำหยดและกำแพงเมืองจีนมหัศจรรย์แห่งหน้าผาหิน สุดปลายทางที่หน่วยพิทักษ์ฯ โป่งลึก เป็นประสบการณ์ล้ำค่าที่จะประทับอยู่ในความทรงจำไปตราบนานเท่านาน

วันที่ ๑ เดินทางสู่เคยู.แค้มป์ เริ่มต้นล่องเรือยางในลำน้ำเพชร แวะพักแรมบริเวณโป่งซับชุมเห็ด

วันที่ ๒ เริ่มล่องเรือต่อ ผ่านเกาะแก่งต่างๆ สู่ต้นน้ำเพชรบุรีที่โป่งลึก พักแรมบริเวณหน่วยพิทักษ์ฯ โป่งลึก

อ่างเก็บน้ำ

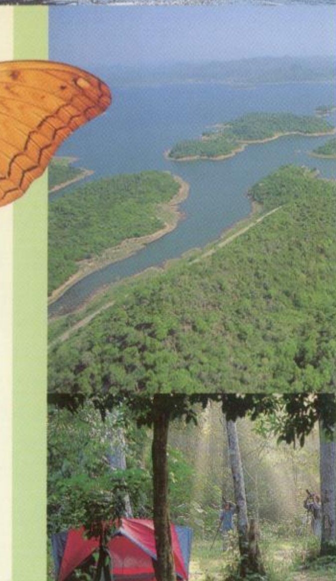
ง

ล่องเรือเหนือทะเลสาบ ชมธรรมชาติตามลำน้ำเพชร
(๒ วัน ๑ คืน หรือ เช้าไป-เย็นกลับ)

หากมีเวลาไม่มากนักและอยากท่องเที่ยวแบบสบายๆ กับครอบครัว สามารถทำได้ใน ๑ วันกับการท่องเที่ยวไปตามเส้นทางสายนี้ ด้วยการล่องเรือชมเกาะแก่งน้อยใหญ่เขียวขจีที่เรียงรายอยู่กลางทะเลสาบเหนือเขื่อนแก่งกระจาน ลัดเลาะตามสายน้ำเพชร ชมทิวทัศน์ป่าไผ่ ป่าละเมาะ สู่บ้านสองพี่น้อง หมู่บ้านกะเหรี่ยงเก่าแก่ที่มีวิถีชีวิตเรียบง่าย หรือใช้เวลาไม่ถึง ๑ ชั่วโมงเปลี่ยนบรรยากาศเดินเท้าขึ้นไปชมทัศนียภาพงดงามแปลกตาของทิวสนสองใบ บนหน้าผายอดเขาสนที่บ้านวังวน

วันที่ ๑ ล่องเรือชมทิวทัศน์ในทะเลสาบแก่งกระจาน สุดทางที่ขอบอ่างเก็บน้ำชมแก่งประตูผี หรือล่องเรือตามลำน้ำชมวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยง ชมภาพพระอาทิตย์ตกเหนือเขื่อน ก่อนเดินทางกลับหรือพักแรมริมทะเลสาบ

วันที่ ๒ เดินทางสู่บ้านวังวน เดินเท้าขึ้นไปชมป่าสนสองใบและทิวทัศน์บนหน้าผายอดเขาสน ขากลับอาจแวะเล่นน้ำทะเลที่หาดชะอำ

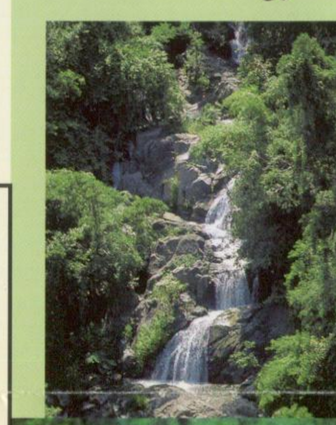

ก

ท่องธรรมชาติในผืนป่าแก่งกระจาน
(๓ วัน ๒ คืน ไม่รวมเวลาเดินทาง)

ระยะทาง ๓๖ กิโลเมตร บนถนนสายบ้านวังวน-บ้านกร่าง-เขาพะเนินทุ่ง คือ เส้นทางที่จะพาเราไปรู้จัก และสัมผัสผืนป่าแก่งกระจานอย่างใกล้ชิด ด้วยเวลาเพียง ๒-๓ วัน กับการพักแรมที่แค้มป์บ้านกร่าง ริมคลองปราณบุรี ใช้เวลาเรียนรู้ธรรมชาติผ่าน

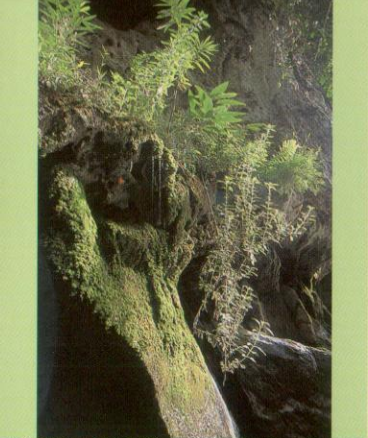

วันที่ ๒ เริ่มล่องเรือต่อ ผ่านเกาะแก่งต่างๆ สู่ต้นน้ำเพชรบุรีที่โป่งลึก พักแรมบริเวณหน่วยพิทักษ์ฯ โป่งลึก

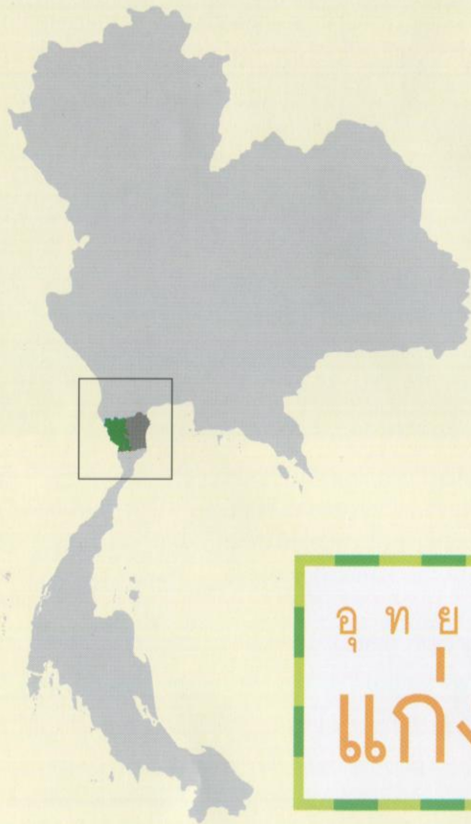
วันที่ ๓ ชมวิถีชีวิตชาวกะหร่างที่บ้านโป่งลึก นั่งรถกลับที่ทำการอุทยาน

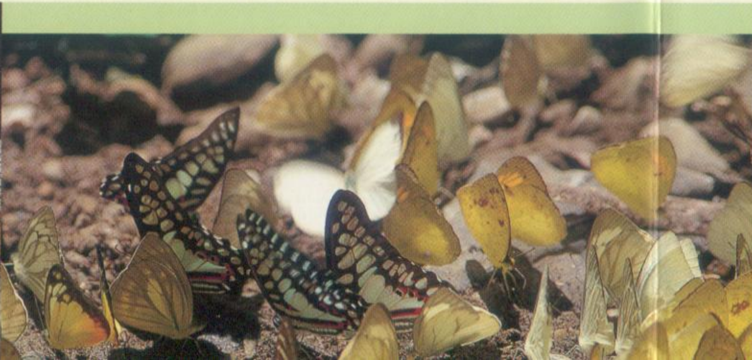

อุ ท ย า น แ ห่ ง ช า ติ

แก่งกระจาน

เส้นทางการเดินทาง และสถานที่ท่องเที่ยว บริเวณอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

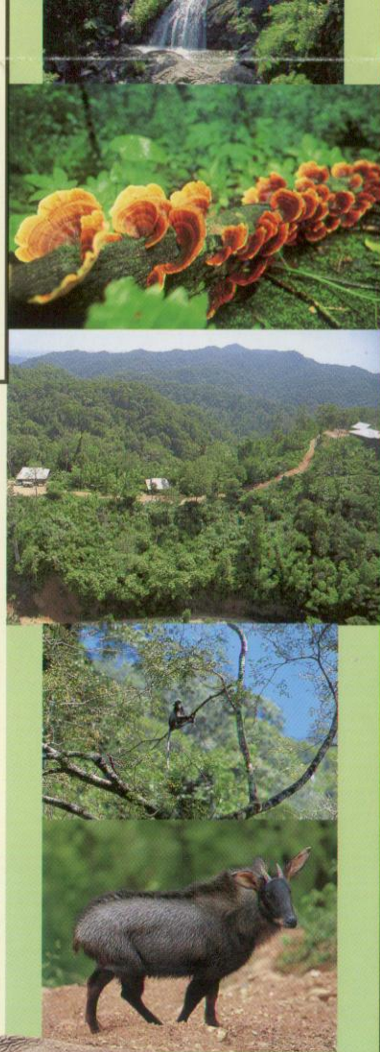
(๓ วัน ๒ คืน ไม่รวมเวลาเดินทาง)

ระยะทาง ๓๖ กิโลเมตร บนถนนสายบ้านวังวน-บ้านกร่าง-เขาพะเนินทุ่ง คือ เส้นทางที่จะพาเราไปรู้จัก และสัมผัสผืนป่าแก่งกระจานอย่างใกล้ชิด ด้วยเวลาเพียง ๒-๓ วัน กับการพักแรมที่แค้มป์บ้านกร่าง ริมคลองปราณบุรี ใช้เวลาเรียนรู้ธรรมชาติผ่านเส้นทางเดินป่าระยะทางสั้นๆ ก่อนขึ้นไปชมทิวทัศน์กว้างไกลสุดสายตาบนยอดเขาปะการัง หรือจะเลือกพักแรมที่เคยู.แค้มป์ ริมแม่น้ำเพชรบุรีซึ่งมีเส้นทางเดินสู่น้ำตกทอทิพย์ที่เลื่องชื่อ ลัดเลาะผืนป่าเขียวชอุ่มขึ้นไปชมทิวทัศน์ทะเลหมอกกว้างใหญ่บนยอดเขาพะเนินทุ่ง ขากลับแวะดูนกกาแวนที่กิโลเมตร ๒๘ และ ๓๐ หรือเฝ้าชมความงามของผีเสื้อหางติ่งปารีสที่หากินอยู่ตามป่า ริมลำห้วย แม้จะต้องเหน็ดเหนื่อยบ้างกับการเดินขึ้นลงเขาแต่นี่คือประสบการณ์ในพงไพรที่เราจะไม่ลืมเลือน

วันที่ ๑ ดูนก ดูผีเสื้อ ตามเส้นทางบ้านวังวน-พะเนินทุ่ง พักแรมที่แค้มป์บ้านกร่าง กิโลเมตรที่ ๑๕ หรือหน่วยพิทักษ์ฯ พะเนินทุ่ง

วันที่ ๒ ชมทะเลหมอก บริเวณกิโลเมตรที่ ๓๐-๓๓ เดินเท้าไปชมน้ำตกทอทิพย์ หรือเดินทางสู่เขาพะเนินทุ่ง พักแรมบนยอดเขา

วันที่ ๓ ชมทิวทัศน์ ดูนก บนยอดเขาพะเนินทุ่ง ก่อนเดินทางกลับ

ข

เที่ยวน้ำตกป่าละอู ดูผีเสื้อที่แพรกตะคร้อ

(๒ วัน ๑ คืน ไม่รวมเวลาเดินทาง)

ด้วยระยะเวลาเพียงแค่ ๑ ชั่วโมงจากแหล่งพักผ่อนชายทะเลเลื่องชื่ออย่างหัวหิน มุ่งหน้าสู่ป่าละอู ผืนป่าด้านใต้ของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน บรรยากาศก็เปลี่ยนจากหาดทราย สายลมริ้วคลื่น มาสู่อ้อมกอดของไพรพฤกษ์ ธารน้ำหลายสายทั้งน้ำตกป่าละอู น้ำตกห้วยป่าเลา น้ำตกชลนาฏ ควรมีเวลาพักแรมสัก ๑ คืน เพื่อทำความรู้จักและชื่นชมธรรมชาติอย่างใกล้ชิด สำหรับผู้ที่หลงใหลความงามของนางฟ้าปีกสวย ไม่ควรพลาดการดูผีเสื้อที่เส้นทางแพรกตะคร้อที่ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นเส้นทางดูผีเสื้อที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย

วันที่ ๑ เดินป่าศึกษาธรรมชาติ เที่ยวน้ำตกป่าละอู พักแรมบริเวณหน่วยพิทักษ์ฯ ห้วยป่าเลา ใกล้น้ำตกป่าละอู

วันที่ ๒ เดินทางสู่หน่วยพิทักษ์ฯ แพรกตะคร้อ ดูผีเสื้อสีสวยระหว่างทางสู่น้ำตกแพรกตะคร้อ

เริ่มเข้าสู่ฤดูฝน หลังฝนแรกมาเยือน หญ้าระบัดแตกใบเต็มท้องทุ่ง เป็นช่วงเวลาจับคู่สร้างรังของนกป่าส่วนใหญ่ เพราะเป็นช่วงที่มีอาหาร น้ำ สมบูรณ์

ผีเสื้อ หลายชนิดเริ่มออกจากดักแด้มาชุมนุมกันตามลานโล่งที่มีแดดส่อง เพื่อผึ่งปีกให้แห้ง

ช่วงกลางฤดู ราวเดือนสิงหาคม ฝนตกหนักมากขึ้น น้ำตกลำห้วยมีน้ำมาก ป่าเขียวชอุ่ม ทางอุทยานฯ ปิดเส้นทางขึ้นสู่เขาพะเนินทุ่ง เพราะอาจมีอันตรายจากลมพายุพัดต้นไม้หักโค่นขวางทางและระดับน้ำในลำห้วยที่สูงขึ้น

ปลายฤดู อาจมีฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน ทำให้น้ำป่าไหลหลาก ไม่ควรพักแรมริมแม่น้ำ ลำห้วย

ฤดูฝน (พฤษภาคม-ตุลาคม)

ฤดูกาลแห่งความอุดม

เป็นช่วงเวลาที่เหมาะแก่การดูนก ชมภาพการจับคู่สร้างรัง วางไข่ และช่วงปลายฤดูอาจเห็นภาพพ่อแม่นกช่วยกันเลี้ยงดูลูกอ่อน

ชมผีเสื้อสีสวยหลายชนิดเกาะกลุ่มหากินอยู่ตามโป่งดิน พื้นดิน พื้นทราย ริมลำห้วย

เดินป่าศึกษาธรรมชาติในบรรยากาศที่ชุ่มฉ่ำเขียวชอุ่ม ชมพันธุ์ไม้ กล้วยไม้ หลายชนิดที่เริ่มออกดอก

เที่ยวน้ำตกที่มีน้ำเต็มเปี่ยม

ล่องแก่งผจญภัยในแม่น้ำเพชรบุรี

ปฏิทิน ท่องเที่ยวธรรมชาติ

อากาศเริ่มแห้ง หนาวเย็นมากขึ้น

เริ่มต้นฤดูผสมพันธุ์ของสัตว์ป่าส่วนใหญ่

นกอพยพจากถิ่นหนาวเริ่มเคลื่อนย้ายเข้าสู่ป่าแก่งกระจาน

น้ำในแม่น้ำและลำห้วยยังมีมาก

ป่ายังชุ่มชื้น

ฤดูหนาว (พฤศจิกายน-มกราคม)

ฤดูกาลแห่งชีวิต

ชมทิวทัศน์ทะเลหมอกกว้างใหญ่เหนือหุบเขาพะเนินทุ่ง และทิวสนในสายหมอก บนยอดเขาสน

ฟังเสียงสัตว์ป่าร้องหาคู่ ชมภาพสัตว์หลายชนิดเริ่มออกติดตามตัวเมียที่หากินอยู่ไม่ไกล

ดูนกหลายชนิดที่เริ่มอพยพเข้ามาสมทบกับนกประจำถิ่น

ดูผีเสื้อฝูงใหญ่ที่ออกหากินตามโป่งดิน ตามพื้นริมลำธาร

เดินป่าศึกษาธรรมชาติ สัมผัสบรรยากาศป่าหน้าหนาว พืชพันธุ์ ดอกไม้ เบ่งบาน

พักแรม ริมแม่น้ำ ลำห้วย ริมทะเลสาบเหนือเขื่อนแก่งกระจาน

ล่องแก่งในแม่น้ำเพชรบุรี

ชมทิวทัศน์ ล่องเรือในทะเลสาบแก่งกระจาน

สภาพอากาศเริ่มร้อนอบอ้าวมากขึ้น อาจมีไฟป่าตามชายขอบอุทยานฯ มีเขม่าและควันไฟในอากาศ

ผืนป่าส่วนใหญ่ยังชุ่มชื้น เพราะเป็นป่าดงดิบ ขณะที่ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังเริ่มเปลี่ยนสีผลัดใบ ทุ่งหญ้าเริ่มแห้ง

น้ำในหนองน้ำ ลำห้วย น้ำตก เริ่มลดระดับลง

นกอพยพเริ่มเคลื่อนย้ายกลับถิ่นฐานเดิม

ผีเสื้อออกมาชุมนุมกินน้ำอยู่ตามแหล่งน้ำลำธาร

ฤดูร้อน (กุมภาพันธ์-เมษายน)

ฤดูกาลแห่งสีสัน

เดินป่าชมสีสันป่าในหน้าร้อน ไม้ดอกสีสวยหลายชนิดเบ่งบานตัดกับสีเขียวของป่าดงดิบด้านบน

ล่องเรือชมทิวทัศน์ในทะเลสาบเหนือเขื่อน

พักแรม ริมแม่น้ำเพชรหรือริมทะเลสาบเหนือเขื่อน

ดูนกประจำถิ่นที่ยังมีให้เห็น ขณะที่ฝูงนกอพยพเริ่มพาลูกน้อยเดินทางกลับบ้าน

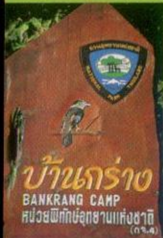
ดูผีเสื้อฝูงใหญ่บินลงมากินน้ำตามแหล่งน้ำลำธาร

ก ท่องธรรมชาติในผืนป่าแก่งกระจาน

ป่าแก่งกระจาน คือส่วนหนึ่งของผืนป่าตะวันตกที่ได้รับการกล่าวขานว่าเป็นดินแดนแห่งความหลากหลาย อุดมด้วยพืชพันธุ์ไม้ สัตว์ป่าหายาก จากหลากหลายภูมิภาค มารวมกันอยู่ที่นี่ เพราะพื้นที่ตั้งและธรรมชาติที่เอื้ออำนวย มีป่าดงดิบชื้นและป่าดงดิบแล้ง บนเขาพะเนินทุ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ขณะเดียวกันก็มีสังคมพืชแบบป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าแก่งกระจานจึงมีทั้งที่พักอาศัย แหล่งอาหาร และแหล่งน้ำพร้อมเพรียงสำหรับสัตว์ป่านานาชนิด โดยเฉพาะนกที่มีมากกว่า ๔๐๐ ชนิด จากทุกภูมิภาค หลายชนิดหาดูได้ยาก กิจกรรมเดินป่า ดูนก ดูผีเสื้อ เที่ยวน้ำตก ชมทะเลหมอก พักแรมริมแม่น้ำ คือหนทางที่จะพาเราไปท่องธรรมชาติท่ามกลางป่าดงดิบกว้างใหญ่แห่งนี้

แค้มป์บ้านกร่าง

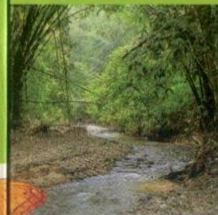
ดูนกที่แค้มป์บ้านกร่าง

พญาปากกว้างอกสีเงิน นกเด่นของแก่งกระจานพบเห็นง่ายในฤดูวางไข่

ดูผีเสื้อ

บริเวณกิโลเมตรที่ ๑๐-๑๘ ตามลำห้วยที่ถนนตัดผ่านและมีแสงแดดส่องถึง หรือตามริมทางที่มีกองมูลสัตว์ป่าถ่ายทิ้งไว้ เราจะพบผีเสื้อหลายชนิดลงมาหากินเป็นฝูงใหญ่ ผีเสื้อที่น่าสนใจ ได้แก่ ผีเสื้อหางติ่งปารีส (Paris Peacock) ผีเสื้อหางมังกรเขียว (Green Dragontail) ผีเสื้อถุงทอง (Golden Birdwing)

เดินป่าพะเนินทุ่ง

เขาพะเนินทุ่งอยู่บริเวณตอนกลางของอุทยานฯ ยอดเขาพะเนินทุ่งสูง ๑,๒๐๗ เมตรจากระดับน้ำทะเล บนยอดเขามีที่ราบแคบๆ สภาพเป็นทุ่งหญ้าและต้นไม้แคระแกร็น จุดนี้มองออกไปจะเห็นถึงความยิ่งใหญ่และสมบูรณ์ของผืนป่าแก่งกระจานอย่างชัดเจน ส่วนทุ่งหญ้าเป็นแหล่งอาหารของสัตว์ป่าหลายชนิดโดยเฉพาะช้างป่าและกระทิง นอกจากนี้อากาศที่หนาวเย็นตลอดทั้งปีทุกเช้าจึงมีทะเลหมอกปกคลุมไปทั่วผืนป่า และเป็นแหล่งรวมนกยอดเขาที่หายากจากทางเหนือหลายชนิด เช่น นกกะรองทองแก้มขาว นกเขียวก้านตองท้องสีส้ม นกกินปลี-หางยาวคอสีฟ้า เป็นต้น

การเดินทางสู่ยอดเขาพะเนินทุ่งจากที่ทำการอุทยานฯ ไปตามถนนสายวังวน-พะเนินทุ่ง ถึงหน่วยพิทักษ์ฯ เขาพะเนินทุ่ง กิโลเมตรที่ ๓๐ โดยต้องขึ้นลงตามเวลาปิดเปิดด่าน คือ ช่วงเช้าจะเปิดด่านให้ขึ้นตั้งแต่เวลา ๐๕.๐๐-๑๐.๐๐ น. ช่วงบ่ายเวลา ๑๔.๓๐-๑๕.๐๐ น. ส่วนขาลงช่วงเช้าตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. ช่วงบ่ายเวลา ๑๖.๓๐-๑๘.๐๐ น. และห้ามนำรถมอเตอร์ไซค์ขึ้นไป จากหน่วยพิทักษ์ฯ ต้องเดินเท้าขึ้นเขาอีกประมาณ ๕-๘ กิโลเมตร ซึ่งนักท่องเที่ยวต้องติดต่อขออนุญาตล่วงหน้า และเดินขึ้นลงในเส้นทางที่กำหนด โดยมีเจ้าหน้าที่นำทางขึ้นไปเพื่อความปลอดภัยจากสัตว์ป่าที่ออกหากิน เนื่องจากระยะทางค่อนข้างไกลนักท่องเที่ยวจึงควรมีเวลาอย่างน้อย ๒ วัน เพื่อไม่ต้องเร่งรีบเกินไป และได้พักแรมบนยอดเขา แต่ต้องเตรียมอุปกรณ์พักแรม เสบียงอาหาร น้ำ ไปให้พร้อม

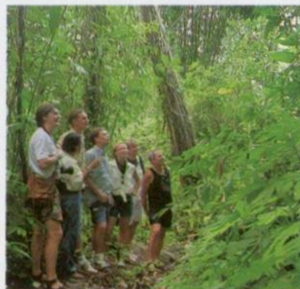

ทิวทัศน์ทะเลหมอกยามเช้า มองจากจุดชมวิว กม.๓๓

แค้มป์บ้านกร่าง

อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ ๑๕ ซึ่งเป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์ฯ บ้านกร่าง นักท่องเที่ยวรู้จักกันดีในชื่อ "แค้มป์บ้านกร่าง" เป็นจุดที่ทางอุทยานฯ จัดให้เป็นที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการมาค้างคืนสัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด แค้มป์บ้านกร่างอยู่ริมคลองปราณบุรีซึ่งมีน้ำตลอดทั้งปี

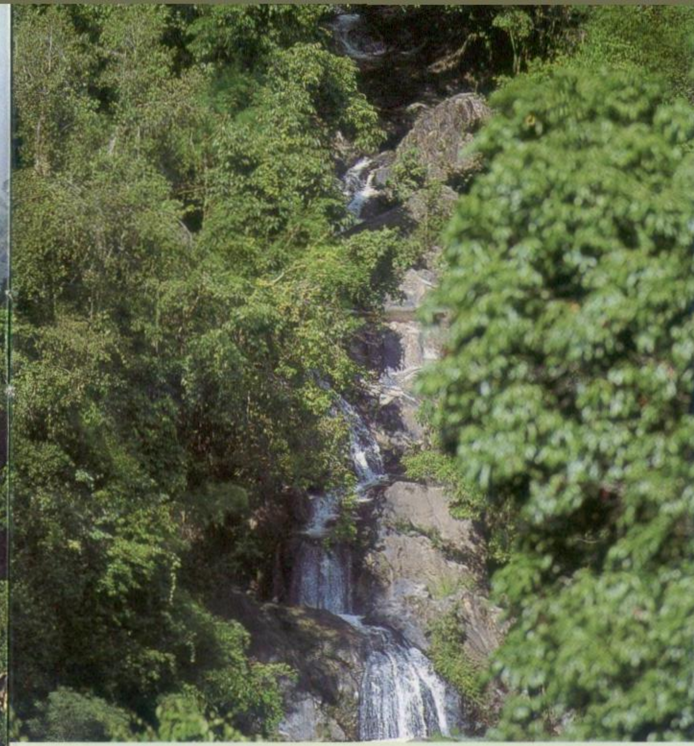
จากบริเวณนี้มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติลัดเลาะไปตามแนวคลองปราณบุรี

ระยะทางประมาณ ๑,๗๐๐ เมตร นักท่องเที่ยวสามารถเดินบนเส้นทางนี้ได้เองโดยสะดวกและปลอดภัย และยังมีเส้นทางเดินขึ้นสู่ยอดเขาปะการังซึ่งเป็นภูเขาหินปูนลักษณะแปลกตา ระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร บริเวณเชิงเขาเป็นทุ่งหญ้าและมีลิงเสนซึ่งเป็นลิงที่หายากชนิดหนึ่งอาศัยอยู่เป็นประจำ ส่วนบนยอดเขาเป็นจุดชมทิวทัศน์ที่มองเห็นทัศนียภาพผืนป่าแก่งกระจานได้กว้างไกล

ชมทะเลหมอก

บริเวณกิโลเมตรที่ ๓๐ เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์ฯ เขาพะเนินทุ่งที่สามารถพักแรมได้ ช่วงเช้าตรู่ก่อนจะเดินเท้าขึ้นสู่ยอดเขาพะเนินทุ่งไม่ควรพลาดการไปชมทะเลหมอกที่ปกคลุมทั่วหุบเขา โดยเฉพาะบริเวณกิโลเมตร ๓๖ ซึ่งจะมองเห็นทิวทัศน์ป่าแก่งกระจานกว้างไกลสุดสายตาท่ามกลางทะเลหมอกผืนใหญ่

น้ำตกทอทิพย์

ถนนสายนี้สุดเส้นทางที่ กม. ๓๖ จากลานจอดรถสามารถเดินเท้าไปยังน้ำตกทอทิพย์ได้ระยะทางประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร ในบริเวณนี้ยังมีน้ำตกอีก ๒ แห่ง คือ น้ำตกธารทิพย์ และน้ำตกหินลาดถ้าเป็นช่วงฤดูฝนเส้นทางนี้จะมีทากพอสมควร สำหรับผู้ที่ต้องการสัมผัสบรรยากาศเงียบสงบท่ามกลางผืนป่า อาจจะไปพักแรมบริเวณเคยู.แค้มป์ ริมแม่น้ำเพชรบุรีซึ่งมีทางแยกจากน้ำตกทอทิพย์เดินไปถึงบริเวณที่พักแรม ระยะทางจากลานจอดรถถึงเคยู.แค้มป์ประมาณ ๔ กิโลเมตร

เส้นทางศึกษาธรรมชาติห้วยแม่สะเลียง

เส้นทางศึกษาธรรมชาติห้วยแม่สะเลียง เป็นเส้นทางเดินป่าสายสำคัญของอุทยานฯ เริ่มตรง กม. ๒๗ ใช้เวลา ๓ วัน ๒ คืน ระหว่างทางนักท่องเที่ยวจะพบกับสภาพป่าดิบชื้นของผืนป่าแก่งกระจานได้ชัดเจน มีพันธุ์ไม้หายากให้เห็นประเภทเฟิร์น-กีบแรด กระโถนฤาษี ผ่านดงมะค่าโมงยักษ์ แต่ละต้นอายุกว่า ๑๐๐ ปี มีแหล่งสัตว์ป่าสำคัญระหว่างทาง คือ สามสิบโป่ง เป็นโป่งน้ำซับริมห้วยซึ่งมีเกลือแร่ที่สัตว์ป่าหลายชนิดกินเป็นอาหาร จึงเป็นแหล่งชุมนุมสัตว์ป่ามากมาย ทั้งผีเสื้อ นก และสัตว์ใหญ่ เช่น ช้างป่า กระทิง เสือ

น้ำตกแม่สะเลียงเป็นจุดสวยงามอีกแห่งบนเส้นทางศึกษาธรรมชาติสายนี้ น้ำตกนี้เป็นน้ำตกขนาดกลางมีชั้นต่างๆ ลดหลั่นกันมา ๓ ชั้น เส้นทางศึกษาธรรมชาติห้วยแม่สะเลียงต้องผ่านขึ้นเขากระทิงในวันสุดท้าย ก่อนจะออกมาพบกับถนนหลักจากที่ทำการอุทยานฯ บริเวณ กม. ที่ ๑๒

การเดินป่าตามเส้นทางนี้ต้องติดต่อขออนุญาตและหาเจ้าหน้าที่นำทางได้จากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณที่ทำการอุทยานฯ หรือติดต่อที่หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ บ้านกร่าง และต้องเตรียมอุปกรณ์การเดินป่าและเสบียงอาหารไปเองให้พร้อม

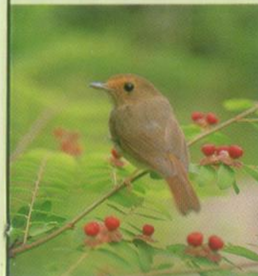
ดูนกในป่าแก่งกระจาน

ป่าแก่งกระจานได้ชื่อว่าเป็นแหล่งดูนกป่าดีที่สุดแห่งหนึ่งของไทย ที่นี่มีนกจากทุกภูมิภาคให้เราชมกว่า ๔๐๐ ชนิด ทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพในฤดูหนาว มีนกปรอดหัวตาขาว (Flavescent Bulbul) ตัวแทนจากภาคเหนือ นกโพระดกคอสีฟ้าเคราดำ (Moustached Barbet) จากภาคอีสาน และนกจาบคาเคราแดง จากภาคใต้ (Red-bearded Bee-eater) เส้นทางดูนกที่สำคัญ คือ เส้นทางขึ้นสู่เขาพะเนินทุ่ง ช่วงแรกของเส้นทางตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๑-๑๗ สภาพป่าเป็นป่าเบญจพรรณโปร่งโล่ง พบนกน่าสนใจหลายชนิด เช่น นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง (Common Frameback) นกโพระดกเคราแดง (Red-throated Barbet) นกพญาปากกว้างอกสีเงิน (Silver-breasted Broadbill) นกเงือกใหญ่หรือนกกาฮัง (Great

Hornbill) นกแก๊ก (Oriental Pied Hornbill) นกเขียวก้านตองหน้าผากสีทอง (Golden-fronted Leafbird) เหยี่ยวนกกระจอกใหญ่ (Northern Sparrowhawk) เป็นต้น ส่วนตามริมห้วยในป่าดิบชื้นมักจะพบนกป่าลุ่มต่ำ เช่น นกแต้วแล้วหูยาว (Eared Pitta) นกหัวขวานปีกแดง (Crimson-winged Woodpecker) ซึ่งป่าแก่งกระจานอาจเป็นป่าแห่งเดียวในเมืองไทยที่พบนกทั้งสองชนิดนี้หากินในพื้นที่เดียวกัน เพราะตามปกติจะพบนกแต้วแล้วหูยาวในป่าแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ส่วนนกหัวขวานปีกแดง เป็นนกประจำถิ่นของป่าลุ่มต่ำทางภาคใต้ เมื่อเส้นทางเริ่มไต่ขึ้นสู่ที่สูง ตั้งแต่กิโลเมตรที่ ๑๘ จนสุดถนนตรงกิโลเมตรที่ ๓๖ ภูมิประเทศจะเปลี่ยนเป็นเขาสูงสลับซับซ้อน สภาพป่าก็เปลี่ยนไปเป็นป่าดิบเขาและป่า

นกจับแมลงคอขาวหน้าแดง (Rufous-browned Flycatcher)

นกกาแวน (Racket-tailed Tree pie)

นกขุนแผนอกสีส้ม (Orange-breasted Trogon)

นกจาบคาหัวสีส้ม (Chestnut-headed Bee-eater)

ดิบชื้นแน่นทึบ บริเวณนี้เราจะพบนกป่าสูง เช่นเดียวกับที่พบแถบดอยอินทนนท์ และป่าอุ้มผาง เช่น นกปรอดหัวตาขาว (Flavescent Bulbul) นกแอ่นฟ้าหงอน (Crested Treeswift) นกกะลิงเขียดสีเทา (Grey Treepie) นกหางรำหางยาว(Long-tailed Sibia) นกเสือแมลงหัวขาว (White-hooded Babbler) นกหัวขวานสี่นิ้วหลังทอง (Greater Frameback) หากเป็นช่วงฤดูฝนประมาณเดือนพฤษภาคมซึ่งเป็นฤดูทำรังวางไข่ของนกพญาปากกว้างอกสีเงิน เราจะพบรังทรงกลมๆ ของมันแขวนอยู่ตามชายคา ร่มเงาไม้ที่พื้นล่างเปิดโล่ง โดยเฉพาะริมถนนช่วงบ้านกร่าง-เขาพะเนินทุ่งจะพบได้บ่อยๆ ภาพชีวิตที่งดงามของพ่อนกแม่นกที่ช่วยกันทำรัง วางไข่และเลี้ยงดูลูกน้อยเป็นภาพประทับใจของนักดูนก และนักถ่ายภาพนกจำนวนมากที่เดินทางมาแก่งกระจานในฤดูนี้ แต่ควรสังเกตและระมัดระวังไม่ให้หลังคารถไปเกี่ยวรังนกขาดหล่นลงมา

นักดูนกหลายคนที่มุ่งมาป่าแก่งกระจานก็เพื่อจะได้เห็นนกกาแวน (Racket-tailed Tree pie) สักครั้ง เพราะเป็นนกที่ค้นพบใหม่ของเมืองไทย ถูกบันทึกภาพไว้ได้ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ บริเวณ ก.ม.ที่ ๒๘ ปกติจะมีถิ่นอาศัยอยู่ในแถบภูมิภาคอินโดจีนจนถึงประเทศจีนตอนใต้ การทำรังวางไข่ของนกชนิดนี้ในป่าแก่งกระจานเป็นข้อยืนยันได้ว่านกกาแวนเป็นนกประจำถิ่นของป่าแก่งกระจานแน่นอน และพบที่นี่เพียงแห่งเดียวนั้น บริเวณที่มักพบเจออยู่ระหว่างกิโลเมตรที่ ๒๗-๒๙ นักดูนกหรือผู้ที่สนใจสามารถสอบถามข้อมูลถึงแหล่งและการพบนกล่าสุดได้จากเจ้าหน้าที่บริเวณหน่วยพิทักษ์ฯ บ้านกร่าง

ข เที่ยวน้ำตกป่าละอู ดูผีเสื้อที่แพรกตะคร้อ

ป่าละอู ผืนป่าดงดิบอันอุดมสมบูรณ์ทางด้านใต้ของอุทยานฯ ชุ่มฉ่ำด้วยสายธารหลายสายไหลรวมลงสู่แม่น้ำปราณบุรี เส้นเลือดหลักของชาวป่าละอูและชาวปราณบุรี ระหว่างทางก่อเกิดเป็นน้ำตกสวยงามหลายแห่ง เช่น น้ำตกป่าละอู น้ำตกห้วยป่าเลา น้ำตกชลนาฏ เป็นต้น ความชุ่มชื้นของผืนป่าเกื้อกูลต่อสรรพชีวิต เป็นบ้านหลังใหญ่ของช้างป่ากว่า ๓๐ เชือก และผีเสื้อนานาชนิด

สายธารน้ำตกป่าละอูชั้น 3

น้ำตกป่าละอูชั้นที่ 3 เป็นวังน้ำกว้างมีปลาพลวงอาศัยอยู่มาก เป็นที่มาของชื่อ "วังมัจฉา"

เขาหุบเต่า
เป็นติ่งของแนวป่าเล็กๆ ซึ่งโอบล้อมด้วยไร่ แต่มีโขลงช้างป่าและฝูงลิงเสนอาศัยอยู่ในบริเวณนี้ การขับรถผ่านเส้นทางตอนเช้าและเย็นต้องระมัดระวังสัตว์ป่ามากเป็นพิเศษ

น้ำตกชลนาฏ
เป็นน้ำตกสูงที่สุดของอุทยานฯ อยู่ใกล้ชายแดน ไม่มีถนนเข้าถึง ต้องเดินเท้าเท่านั้น

น้ำตกป่าละอู
ใกล้ที่ทำการหน่วยพิทักษ์ฯ ห้วยป่าเลา มี ๑๖ ชั้น เป็นน้ำตกซึ่งมีผู้นิยมมาเที่ยวมากที่สุดของอุทยานฯ เพราะเส้นทางสะดวก อยู่ห่างจากหัวหินราว ๖๕ กิโลเมตร

ทางเดินศึกษาธรรมชาติป่าละอู
อยู่เลียบห้วยตามทางสู่น้ำตกป่าละอู เป็นป่าดิบชื้นริมห้วย มักพบนกที่อาศัยอยู่ตามป่าลุ่มต่ำ อย่างนกแซวสวรรค์และนกแต้วแล้ว

น้ำตกแพรกตะคร้อ
น้ำตกขนาดใหญ่ ต้นน้ำของแม่น้ำปราณบุรี การเดินทางค่อนข้างยาก เส้นทางยังไม่สะดวกนัก

ตามสายธารน้ำตกป่าละอู-แพรกตะคร้อ

ปัจจุบัน สะดวกสบายขึ้นมากกว่าในอดีต สามารถขับรถลัดเลาะผ่านผืนป่าเข้าไปได้เกือบถึงบริเวณน้ำตกป่าละอู จากลานจอดรถนักท่องเที่ยวต้องเดินข้ามสะพานแขวนสู่จุดเริ่มต้นเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าละอู ระยะทาง ๘๐๐ เมตร สุดปลายทางที่น้ำตกป่าละอูชั้นที่ ๑ ระหว่างทางเดินเลาะเลียบริมลำธารผ่านป่าดงดิบ หากเป็นช่วงเช้าตรู่อาจเห็นฝูงค่างแว่นถิ่นใต้ออกหากิน รวมทั้งนกแต้วแล้ว และนกแซวสวรรค์ ที่มักทำรังอยู่ข้างทางเดิน สองข้างทางมีพันธุ์ไม้น่าสนใจหลายชนิด เช่น ยางสมพง ปอหูช้าง โดยเฉพาะต้นตาลไม้ตระกูลปาล์ม ขึ้นอยู่เป็นดงใหญ่ เป็นไม้เด่นบริเวณนี้ อาจเห็นร่องรอยสัตว์ป่า ฝูงผีเสื้อหากินอยู่ริมทาง น้ำตกป่าละอูมีทั้งหมดถึง ๑๖ ชั้น แต่ละชั้นมีความสวยงามแตกต่างกันไป อาทิ ชั้นที่ ๓ เป็นวังน้ำกว้างมีปลาพลวงและปลากระสูบอาศัยอยู่มากบางครั้งจึงเรียกว่า "วังมัจฉา" ส่วนชั้นที่ ๘ และ ๑๖ สายน้ำจะทิ้งตัวจากหน้าผาสูงชันสวยงามมาก หากต้องการเดินขึ้นไปถึงชั้น ๑๖ จะต้องมีเวลาค้างคืน พักแรมบริเวณหน่วยพิทักษ์ฯ ห้วยป่าเลาใกล้ๆ น้ำตกอย่างน้อย ๑ คืน เส้นทางจากชั้นที่ ๘ ถึง ชั้นที่ ๑๖ ค่อนข้างลำบาก ต้องลัดเลาะปีนป่ายไปตามโขดหินริมลำธาร ในฤดูน้ำหลาก น้ำในลำห้วยมีปริมาณมาก ไม่สามารถเดินข้ามได้

นอกจากน้ำตกป่าละอูแล้ว ยังมีน้ำตกที่สวยงามไม่แพ้กันอีกแห่งหนึ่ง คือ น้ำตกแพรกตะคร้อ แวดล้อมด้วยธรรมชาติที่บริสุทธิ์ แต่เส้นทางเข้าออกค่อนข้างจะลำบากโดยเฉพาะในฤดูฝนต้องใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อเท่านั้น นักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสธรรมชาติที่สงบเงียบสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่นำทางได้ที่หน่วยพิทักษ์ฯ (น้ำตกแพรกตะคร้อ) บริเวณนี้ยังมีน้ำตกให้ชมอีกหลายแห่ง คือ น้ำตกห้วยป่าเลา มีทั้งหมด ๗ ชั้น อยู่ไม่ไกลจากน้ำตกป่าละอู และน้ำตกชลนาฏ ซึ่งแม้จะมีเพียง ๓ ชั้น แต่กลับเป็นน้ำตกที่สูงที่สุดในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เพราะแต่ละชั้นสูงถึง ๑๕๐-๒๐๐ เมตร นักท่องเที่ยวที่สนใจไปชมต้องเดินเท้าจากหน่วยพิทักษ์ฯ ห้วยป่าเลา ไปประมาณ ๑ วัน เนื่องจากตัวน้ำตกตั้งอยู่ใกล้ชายแดนการเดินทางไปชมจึงต้องให้เจ้าหน้าที่นำทาง

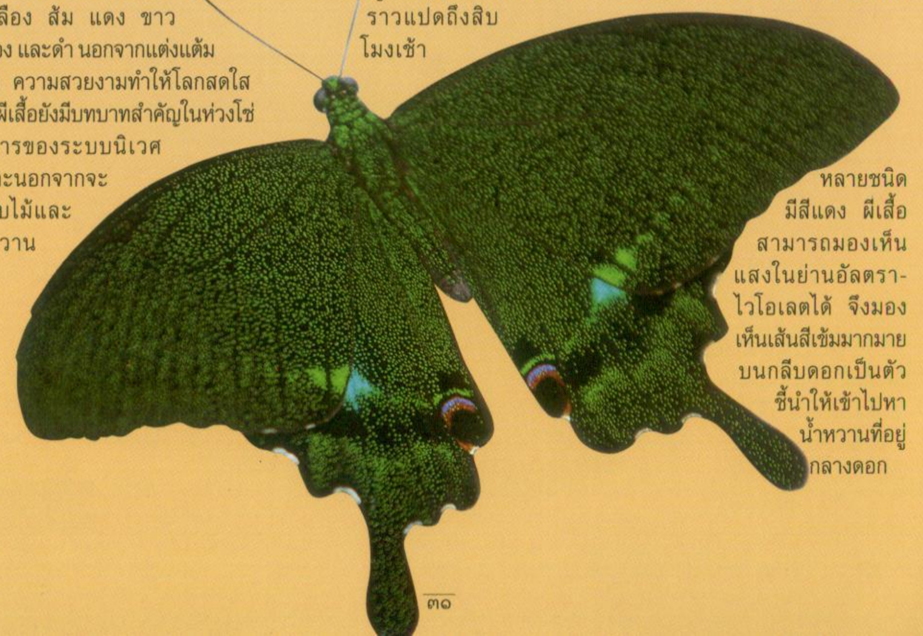
ดูผีเสื้อที่แพรกตะคร้อ

อุทยานแห่งชาติแก่งกระจานเป็นสวรรค์ของนักดูผีเสื้อ เป็นแหล่งรวมผีเสื้อจากทุกภูมิภาคทั้งจากภาคตะวันตกและภาคเหนือในเขตอินเดีย-พม่า (Indo-Burmese Zone) และจากภาคตะวันออกในเขตอินโดจีน (Indo-Chinese Zone) มีผีเสื้อหายากหลายชนิด ได้แก่ ผีเสื้อนางพญาก็อดเฟรย์ (Godfreys Jungle queen) ผีเสื้อดำพาดขาว (Neorina crishna) ผีเสื้อหางติ่งสะพายเขียว (Banded Peacock) และผีเสื้อหางติ่งสะพายขาว (Banded Swallowtail) ปัจจุบันมีผีเสื้อที่ได้รับการสำรวจแล้วกว่า ๒๕๐ ชนิด และมีอีกหลายชนิดที่ยังไม่ได้สำรวจอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในผืนป่าละอู ซึ่งมีเส้นทางแพรกตะคร้อ เป็นเส้นทางยอดนิยมที่นักดูผีเสื้อมักไปเฝ้าชมแมลงปีกสีสวยบริเวณริมลำธารใกล้หน่วยพิทักษ์ฯ แพรกตะคร้อ ลัดเลาะไปบนเส้นทางสู่น้ำตกแพรกตะคร้อ ผีเสื้อเด่นๆ ที่พบเห็นได้บ่อยๆ ได้แก่ ผีเสื้อหางติ่งนางละเวง (Great Mormon) ผีเสื้อสะพายฟ้า (Common Bluebottle) ผีเสื้อหางมังกรเขียว (Green Dragon tail) ผีเสื้อหนอนใบรักฟ้าใหญ่ (Dark Blue Tiger) ผีเสื้อจรกาดำขาว (Magpie Crow) เป็นต้น ตลอดจนผีเสื้อหายากอย่าง ผีเสื้อหางติ่งปารีส (Paris Peacock) ผีเสื้อถุงทอง (Golden Bird wing) เวลาที่เหมาะสมสำหรับการดูผีเสื้อ คือ ตั้งแต่ ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ น.

รู้จักนางฟ้าปีกสีสวย

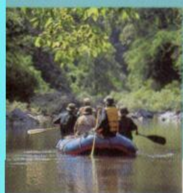
ผีเสื้อที่มีมากเกือบ ๒๐๐,๐๐๐ ชนิดในโลกนี้ ส่วนใหญ่เป็นผีเสื้อกลางคืน (moth) ที่มีวิวัฒนาการขึ้นในยุคครีเตเชียสราว ๑๐๐-๑๔๐ ล้านปีที่แล้ว ส่วนผีเสื้อกลางวัน (butterfly) ที่มีวิวัฒนาการขึ้นในยุคเทอร์เชียรีอายุประมาณ ๔๐ ล้านปี มีเพียงประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นของผีเสื้อกลางคืน แต่สีสันที่สดสวยและพบเห็นได้ง่าย ทำให้เป็นที่รู้จักมากกว่า ข้อสังเกตง่ายๆ ระหว่างผีเสื้อกลางวันและผีเสื้อกลางคืน ให้สังเกตจากหนวด ผีเสื้อกลางวันหนวดทั้งสองคู่จะเป็นเส้นยาวๆ ตรงปลายเป็นปุ่มเล็กๆ ส่วนผีเสื้อกลางคืนหนวดจะมีลักษณะคล้ายซี่หวี นอกจากนี้อาจจะสังเกตการกางปีกเวลาเกาะ ผีเสื้อกลางคืนมักกางปีกราบ แต่ก็มีบางชนิดที่ตั้งปีกขึ้น ส่วนผีเสื้อกลางวันมักตั้งปีกขึ้นแนบชิดกัน แต่ก็มีบางชนิดที่กางปีกราบ ปีกสีสวยของผีเสื้อ เกิดจากเกล็ดสี ซึ่งมีทั้งแบบไม่มีเม็ดสี แต่เป็นสันนูนสะท้อนแสงเป็นสีเขียว สีม่วงฟ้า แววาว และแบบมีเม็ดสีอยู่ภายในทำให้เกิดสีต่างๆ ทั้งสีเหลือง ส้ม แดง ขาว เหลือง และดำ นอกจากแต่งแต้มสีสัน ความสวยงามทำให้โลกสดใสแล้วผีเสื้อยังมีบทบาทสำคัญในห่วงโซ่อาหารของระบบนิเวศ เพราะนอกจากจะกินใบไม้และน้ำหวานจากเกสรดอกไม้เป็นอาหารแล้ว มันยังเป็นอาหารของสัตว์อื่น ช่วยผสมพันธุ์พืชหลายชนิด ซึ่งเท่ากับช่วยกระจายพันธุ์พืชและเพิ่มพื้นที่ป่าได้อย่างดี รวมทั้งช่วยกำหนดลักษณะของป่าและเป็นดัชนีบ่งบอกถึงความอุดมสมบูรณ์ เพราะอาหารของมันคือของเหลวที่มีแร่ธาตุต่างๆ ซึ่งจะต่างกันกับผีเสื้อเมืองที่จะกินได้เฉพาะน้ำหวานจากดอกไม้ ขณะที่ผีเสื้อป่าจะกินได้หลากหลาย ผีเสื้อตัวเมียจะกินน้ำหวานจากดอกไม้ ส่วนผีเสื้อตัวผู้จะลงหากินตามที่ชื้นแฉะริมลำห้วย ริมถนน ตามโป่งดิน ผลไม้เน่า มูลสัตว์ พวกมันจะลงหากินร่วมกันหลายชนิดเป็นฝูงใหญ่ๆ โดยจะเริ่มต้นราวแปดถึงสิบโมงเช้า หลังจากผึ่งปีกรับแสงแดดให้เลือดไหลเวียนและปีกแห้งสนิทแล้ว พอกลางวันอากาศร้อนก็จะหลบเกาะพักตามร่มไม้ และออกหากินอีกครั้งในช่วงบ่ายสามโมงถึงห้าโมงเย็น ถ้าฝนตกก็หลบฝนอยู่ใต้ใบไม้และออกหากินใหม่หลังฝนหยุด ส่วนวันที่ฟ้าครึ้มมีเมฆมากอากาศมีความชื้นสูงผีเสื้อมักไม่ค่อยออกหากิน พอย่ำค่ำผีเสื้อกลางวันก็จะหยุดพักนิ่งๆ ตามใบไม้ ปล่อยให้ผีเสื้อกลางคืนเริ่มออกหากินสลับกันไป เพราะดอกไม้แหล่งน้ำหวานของพวกมันก็สร้างมาให้เหมาะสมกับผีเสื้อแต่ละประเภท กล่าวคือ ดอกไม้สำหรับผีเสื้อกลางคืน มักมีสีอ่อนบานส่งกลิ่นหอมตอนกลางคืน ขณะที่ดอกไม้สำหรับผีเสื้อกลางวัน มักมีสีสดหลายชนิด มีสีแดง ผีเสื้อสามารถมองเห็นแสงในย่านอัลตราไวโอเลตได้ จึงมองเห็นเส้นสีเข้มมากมายบนกลีบดอกเป็นตัวชี้นำให้เข้าไปหาน้ำหวานที่อยู่กลางดอก

ค ผจญภัยล่องแก่งสู่ต้นน้ำเพชร

แม่น้ำเพชรบุรี สายน้ำแห่งความศักดิ์สิทธิ์ที่กำเนิดจากขุนเขาสูง ไหลผ่านผืนป่าแก่งกระจานผ่านเมืองเพชรบุรีลงสู่อ่าวไทย คือสายเลือดหลักที่ผู้คนและสรรพชีวิตได้อิงอาศัย ระหว่างเส้นทางน้ำสายนี้มีธรรมชาติอันงดงาม สีสันของพืชพันธุ์ สัตว์ป่า เกาะแก่งกลางน้ำ หน้าผาหินประติมากรรมจากธรรมชาติ ฯลฯ การล่องเรือยางตามสายน้ำเพชรบุรีจากเคยู.แค้มป์ ลัดเลาะผ่านใจกลางป่าดงดิบขึ้นไปถึงต้นน้ำเพชร จนถึงที่หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ บ้านโป่งลึก นับเป็นประสบการณ์ล้ำค่าที่เราจะได้ท่องเที่ยวกึ่งผจญภัยตื่นเต้นกับการฝ่าฟันผ่านแก่งหินกลางน้ำ โดยเฉพาะแก่งงาช้างที่ขึ้นชื่อเรื่อง ความดุ มีโอกาสเผชิญหน้าสัตว์ป่าได้ตลอดเวลา ทว่าขณะเดียวกันก็ได้ชื่นชมความงามอันพิศุทธ์ของธรรมชาติสองฝั่งน้ำ สัมผัสผืนป่าต้นน้ำเพชรที่ยิ่งใหญ่ เรียนรู้วิถีชีวิตชาวกะหร่างที่หมู่บ้านโป่งลึก เส้นทางนี้จึงมีหลายรสชาติ คุ้มค่าแก่เวลาและความเหนื่อยยาก

โป่งสีชมพู

ผีเสื้อลงกินดินโป่ง

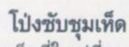
ผาน้ำหยด
จุดพักแรมบนเส้นทางล่องแก่งต้นน้ำเพชร มอสซึ่งจับอยู่เต็มหน้าผาริมน้ำ จะค่อยๆ หยาดซึมหยดน้ำลงสู่แม่น้ำเพชรบุรีตลอดทั้งปี

แก่งงาช้าง
อยู่ใกล้กับสบแม่น้ำบางกลอย เป็นแก่งไม่สูงแต่กว้างตลอดลำน้ำและยาวมาก เป็นแก่งซึ่งยาวที่สุดของการล่องแก่งลำน้ำเพชร ความยากระดับ ๔

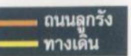
หาดผีเสื้อ
ช่วงต้นฤดูฝน ตามหาดทรายตลอดลำน้ำเพชรบุรี จะมีผีเสื้อจำนวนมากที่เพิ่งออกจากดักแด้ มาผึ่งปีกเกาะตามริมหาดเป็นกลุ่มใหญ่

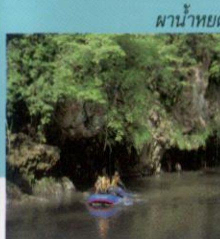

โป่งซับชุมเห็ด
โป่งดินเค็มที่ใหญ่ที่สุดริมลำน้ำเพชรบุรี เป็นแหล่งชุมนุมสัตว์ป่าที่สำคัญ ช้างป่า กระทิง สมเสร็จ ออกหากินที่โป่งนี้เป็นประจำ

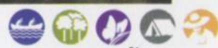

ผาน้ำหยด

กำแพงเมืองจีน

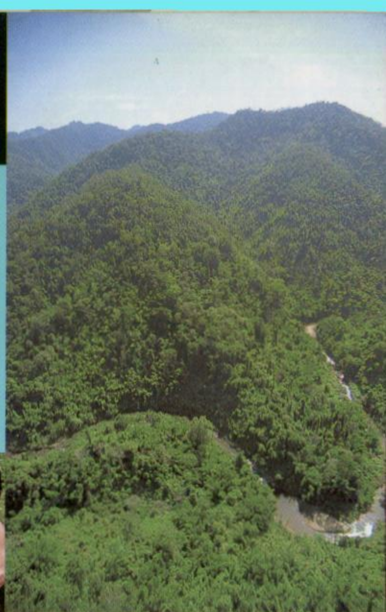

ล่องแก่งต้นน้ำเพชร

แม่น้ำเพชรบุรี หรือที่ชาวบ้านมักเรียกว่า แม่น้ำเพชร เป็นสายน้ำที่มีศักยภาพในการล่องแก่งมากที่สุดสายหนึ่งในเมืองไทย สองข้างลำน้ำยังมีธรรมชาติที่สมบูรณ์ นักท่องเที่ยวมีโอกาสพบสัตว์ป่าที่ออกมาหากินริมลำน้ำได้บ่อยๆ การล่องแก่งต้นน้ำเพชรในปัจจุบันใช้เรือยาง ล่องจากเคยู.แค้มป์ถึงหน่วยพิทักษ์ฯ โป่งลึก ควรมีเวลาประมาณ ๓ วัน ๒ คืน จะทำให้ไม่รีบเร่งเกินไป ระหว่างเส้นทางจะผ่านโป่งซับชุมเห็ด ซึ่งเป็นโป่งใหญ่มีสัตว์ป่ามาหากินเป็นประจำ โดยเฉพาะช้างป่า บริเวณฝั่งตรงข้ามโป่งเป็นที่นิยมพักแรม จากนั้นจะผ่านโป่งสีชมพู ลักษณะเป็นโป่งน้ำซับในหุบเขาริมลำน้ำเพชร มักมีช้างป่า กระทิง กวาง เก้ง และสมเสร็จ ลงมากินดินโป่งที่นี่เป็นประจำ ช่วงต้นฤดูฝนเราจะได้เห็นภาพอันน่าตื่นตาตื่นใจของผีเสื้อจำนวนนับแสนที่จับกลุ่มหากินตามหาดทรายริมน้ำ สำหรับแก่งในลำน้ำเพชรแม้จะมิใช่แก่งสูง แต่มักเป็นแก่งที่สายน้ำโค้งหักศอก สร้างความตื่นเต้น ต้องใช้ความเชี่ยวชาญในการพายค่อนข้างสูง แก่งสำคัญได้แก่ แก่งวังหม้อ แก่งลานไทร แก่งขุนกระเวน แก่งชน และแก่งสุดท้ายที่ใหญ่และยากที่สุด คือ แก่งงาช้าง

บนเส้นทางน้ำสายนี้ยังลัดเลาะผ่านหน้าผาสูงริมลำน้ำซึ่งมีน้ำผุดจากยอดผา ไหลลงสู่แม่น้ำเพชรบุรีตลอดทั้งปี เป็นที่มาของชื่อ ผาน้ำหยด เมื่อเลยแก่งงาช้างไปราวครึ่งชั่วโมง เราจะเห็นทัศนียภาพอันสวยงามแปลกตาของ "กำแพงเมืองจีน" ที่เกิดจากผาหินสูงราว ๔ เมตร ยื่นออกมาจากสองฝั่งลำน้ำเพชร เสมือนกำแพงขวางกั้นสายน้ำ เหลือเพียงช่องแคบๆ พอให้เรือผ่านไปได้ครั้งละลำเท่านั้น เลยจากนี้ไปจะเป็นวังช้างและวังจระเข้ วังน้ำลึก ซึ่งเชื่อว่าอาจจะมีจระเข้น้ำจืดหลงเหลืออยู่ เส้นทางล่องแก่งมาสิ้นสุดที่หน่วยพิทักษ์ฯ โป่งลึก หากมีเวลามากพออาจแวะไปชมวิถีวัฒนธรรมชาวกะหร่างที่บ้านโป่งลึก ซึ่งอพยพลงมาจากบ้านบางกลอยที่อยู่ลึกเข้าไปในเขตชายแดนไทย-พม่า

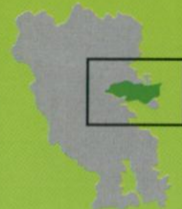

"น้ำเพชร" สายน้ำศักดิ์สิทธิ์จากขุนเขา

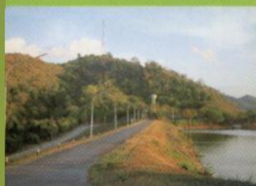
แม่น้ำเพชรบุรีเป็นแม่น้ำสายสั้นอันมีกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรีในเขตจังหวัดเพชรบุรี และไหลออกทะเลอ่าวไทยที่บ้านบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม ในจังหวัดเพชรบุรีเช่นเดียวกัน เป็นแม่น้ำสำคัญสายเดียวที่ต้นน้ำกับปลายน้ำอยู่ในจังหวัดเดียวกัน

สมัยโบราณน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีถือเป็นน้ำมงคลใช้ในพิธีกรรมต่างๆ เพราะความใสสะอาด รสชาติจืดสนิท ดังที่ตำนานเมืองเพชรบุรีกล่าวว่า "น้ำก็เป็นเพชร คือ บริสุทธิ์ผ่องใส สะอาด เป็นน้ำแร่โลหะเพชรรัตนธาตุ หรือว่าใสดุจน้ำเพชร จึงเป็นน้ำเสวยสำหรับพระเจ้าแผ่นดินไทย" นอกจากจะเป็นน้ำเสวยสำหรับพระเจ้าแผ่นดินจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ แล้ว ในพิธีบรมราชาภิเษกของพระมหากษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทุกพระองค์จะใช้น้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีซึ่งตักจากท่าน้ำวัดท่าไชย อำเภอบ้านลาด เป็นน้ำสรงมูรธาภิเษก เสมอ แม้แต่น้ำอภิเษกในพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันก็ยังใช้น้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีที่หน้าวัดท่าไชย ตามพระราชประเพณีที่เคยปฏิบัติสืบมานับแต่อดีต

ง ล่องเรือเหนือทะเลสาบ ชมธรรมชาติตามลำน้ำเพชร

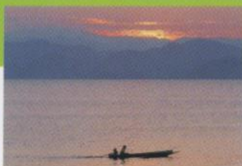
ผืนน้ำกว้างใหญ่เกือบสามหมื่นไร่ของทะเลสาบแก่งกระจาน คือผลพวงจากการสร้างเขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนดินแห่งแรกของประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๙ ภูเขาหลายลูกจมอยู่ใต้น้ำโผล่เพียงยอดพ้นน้ำเป็นเกาะแก่งน้อยใหญ่อยู่กลางลำน้ำ ๓๐-๔๐ เกาะ ปกคลุมด้วยต้นไม้เขียวขจีโอบล้อมด้วยผืนป่ากว้างใหญ่รอบนอก เป็นป่าปลายทางแห่งแม่น้ำเพชรบุรีก่อนจะไหลสู่เมือง ไม่เพียงแต่ทัศนียภาพเหนือเขื่อนที่งดงาม หากทะเลสาบแห่งนี้ยังกักเก็บภาพเกาะแก่ง วิถีชีวิตหมู่บ้านกะเหรี่ยงเก่าแก่ด้านท้ายเขื่อน ผืนป่าริมน้ำ นกน้ำที่น่าสนใจหลายชนิดเอาไว้ เหนือขึ้นไปบนขุนเขาด้านบนยังมีป่าสนธรรมชาติที่หาดูได้ยากในภาคกลาง เส้นทางสายนี้จึงมีเรื่องราวมากมายให้เก็บเกี่ยว เป็นสถานที่พักผ่อนท่องเที่ยวแบบง่ายๆ ที่ใช้เวลาไม่มากนัก

สันเขื่อนแก่งกระจาน

ลานพักแรมริมน้ำหน้าที่ทำการอุทยานฯ

อาทิตย์อัสดงเหนือเขื่อนแก่งกระจาน

เขื่อนแก่งกระจาน
เขื่อนดินแห่งแรกของประเทศไทย
สร้างปิดกั้นแม่น้ำเพชรบุรี
เริ่มกักเก็บน้ำในปี พ.ศ.๒๕๐๙

อ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน
พื้นที่ประมาณ ๔๖ ตารางกิโลเมตร ทัศนียภาพสวยงาม มีเกาะกลางน้ำ ๓๐-๔๐ เกาะ เป็นทั้งแหล่งท่องเที่ยวและทำประมงที่สำคัญของเพชรบุรี

ไปอำเภอเมืองเพชรบุรี
อำเภอแก่งกระจาน
๓๒๑๙
หาดท้ายแก่ง
บ้านท่าเรือ
จุดลงเรือ
ที่ทำการอุทยานฯ
บ้านสองพี่น้อง
ค่ายฝึกรบพิเศษแก่งกระจาน
๓๒๑๙
บ้านวังวน
น
ไปเส้นทางท่องธรรมชาติในผืนป่าแก่งกระจาน
ไปบ้านหนองปืนแตก

ชาวกะเหรี่ยงบ้านสองพี่น้อง

วิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยงซึ่งยังผูกพันกับสายน้ำเพชรอยู่

เที่ยวทะเลสาบเหนือเขื่อน

สำหรับผู้ที่นิยมท่องเที่ยวแบบครอบครัวอย่างสบายๆ หรือมีเวลาน้อยแค่เช้าไป-เย็นกลับ การท่องเที่ยวในละแวกเขื่อนแก่งกระจานอาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง เพราะท่ามกลางเนื้อที่กว่า ๔๕ ตารางกิโลเมตรของทะเลสาบเหนือเขื่อน ประกอบด้วยเกาะแก่งที่สวยงามมากมายหลายแห่ง นักท่องเที่ยวที่สนใจติดต่อเรือบริการล่องชมได้ที่ หมู่บ้านท่าเรือ ก่อนถึงที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ ๑ กิโลเมตร ใช้เวลาล่องเรือชมทะเลสาบ ประมาณ ๒ ชั่วโมง แต่ถ้าอยากไปชมแก่งประตูผีก็ต้องนั่งไปถึงสุดขอบอ่างเก็บน้ำบริเวณแก่งงูเห่า แล้วเปลี่ยนเป็นเรือเล็กทวนน้ำขึ้นไปใช้เวลาประมาณ ๓-๔ ชั่วโมง หรือจะเลือกไปนั่งชมทิวทัศน์บริเวณสันเขื่อนชมภาพพระอาทิตย์ตกลับแนวเขา มีผืนน้ำกว้างของทะเลสาบเป็นฉากหลัง เป็นจุดที่นักถ่ายภาพนิยมมาเก็บภาพอันงดงามอีกที่หนึ่ง

ล่องเรือท้ายแก่ง

ผู้ที่อยากชมบรรยากาศเดิมๆ ของสองฝั่งลำน้ำเพชร ก็อาจจะเลือกล่องเรือยางจากหาดท้ายแก่งก่อนถึงแก่งกระจานก็ได้ มีเรือยางบริการทั้งแบบพายเองหรือใช้เรือติดเครื่องลากออกไป มองเห็นทิวทัศน์ป่าไผ่ ป่าละเมาะริมสองฝั่งน้ำ มีนกน้ำอย่างนกยาง นกกระเต็น บินโฉบมาให้เห็นบ่อยๆ จากหาดท้ายแก่งเส้นทางมาสิ้นสุดที่หมู่บ้านสองพี่น้อง ซึ่งเป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงเก่าแก่และใหญ่ที่สุดในย่านนี้ แม้วิถีชีวิตบางส่วนจะเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่ช่วงหลังเทศกาลสงกรานต์ของทุกปียังมีประเพณี "มาบือเคิงตะล่อง" หรือ "งานเวียนศาลา" เป็นงานใหญ่ประจำปีที่เราจะได้เห็นการแต่งกาย และวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยง

ชมทิวทัศน์บนหน้าผากลางป่าสน

ด้วยระบบนิเวศที่เป็นรอยต่อ (Ecotone) ระหว่างภูมิภาคต่างๆ ทำให้เราพบสนสองใบซึ่งปกติจะพบมากทางภาคเหนือ ในป่าแก่งกระจาน บริเวณเขาสนที่บ้านวังวน ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ราว ๕ กิโลเมตร เขาสนเป็นภูเขาหินปูนสูงไม่เกิน ๓๐๐ เมตร มีทางเดินเท้าขึ้นไปชมป่าสนสองใบบนยอดเขา ใช้เวลาประมาณ ๔๕ นาที ที่นี่เราจะได้สัมผัสกับทิวทัศน์อันงดงามของสนสองใบที่เรียงรายแทรกสลับกับกลุ่มหินรูปร่างแปลกตาที่กระจายอยู่ทั่วไป มีหน้าผาหลายแห่ง เป็นจุดชมทัศนียภาพมองเห็นทะเลสาบเหนือเขื่อนได้ชัดเจน สนสองใบที่เพชรบุรีเป็นสนกลุ่มที่อยู่ใต้สุดของไทย

ข้อมูลการเดินทาง

การเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

รถยนต์

จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้ ๒ เส้นทาง คือ

เส้นทางที่๑ จากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) ผ่านจังหวัดนครปฐม ราชบุรี และเพชรบุรีถึงอำเภอท่ายาง ระยะทางประมาณ ๑๙๐ กิโลเมตร จากนั้นใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๗๕ ระยะทางประมาณ ๕๐ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน รวมระยะทางทั้งสิ้น ๒๔๐ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๒ จากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๕ (ถนนพระราม ๒) ผ่านจังหวัดสมุทรสาครและสมุทรสงคราม ถึงทางแยกวังมะนาว ระยะทางประมาณ ๑๐๕ กิโลเมตร จากนั้นใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔ ผ่านอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร เข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๗๕ อีกประมาณ ๕๐ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน รวมระยะทางทั้งสิ้น ๒๐๕ กิโลเมตร

รถโดยสาร

มีรถโดยสารประจำทางจากกรุงเทพฯ-อำเภอท่ายาง ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ทุกวัน ทั้งรถธรรมดาและรถปรับอากาศ จากนั้นเหมารถสองแถวต่อไปยังที่ทำการอุทยานฯ

สอบถามรายละเอียดรถโดยสารได้ที่ โทร. ๐-๒๔๓๔-๕๕๕๗

รถไฟ

มีขบวนรถสายใต้ออกจากสถานีกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) และสถานีบางกอกน้อย ผ่านจังหวัดเพชรบุรี วันละหลายขบวน จากนั้นเหมารถสองแถวต่อไปยังที่ทำการอุทยานฯ

สอบถามตารางเวลาเดินรถได้ที่ โทร. ๐-๒๒๒๓-๗๐๑๐ และ ๐-๒๒๒๓-๗๐๒๐

สิ่งอำนวยความสะดวก

ที่พัก

ทางอุทยานฯ มีบ้านพักให้บริการจำนวน ๗ หลัง คือ

บ้านดงไผ่	๓ ห้องนอน	๑๒ คน/หลัง	ราคา	๙๐๐ บาท
บ้านกระชิด	๒ ห้องนอน	๖ คน/หลัง	ราคา	๕๐๐ บาท
บ้านกระพี้	๑ ห้องนอน	๔ คน/หลัง	ราคา	๔๐๐ บาท
บ้านแก่งกระจาน	๑ ห้องนอน	๕ คน/หลัง	ราคา	๔๐๐ บาท
บ้านริมน้ำ	๓ ห้องนอน	๑๓ คน/หลัง	ราคา	๙๐๐ บาท
บ้านจันผา	๑ ห้องนอน	๑๗ คน/หลัง	ราคา	๑,๒๐๐ บาท
บ้านโพธิ์หิน	๑ ห้องนอน	๔ คน/หลัง	ราคา	๔๐๐ บาท

สำหรับสถานที่กางเต็นท์ทางอุทยานฯ จัดเตรียมไว้ให้ถึง ๔ จุด คือ หลังศูนย์บริการบ้านกร่างแค้มป์ พะเนินทุ่งแค้มป์ ห้วยป่าเลา และบริเวณที่ทำการหน่วยพิทักษ์ฯ ห้วยป่าเลาใกล้น้ำตกป่าละอู แต่นักท่องเที่ยวต้องเตรียมอุปกรณ์พักแรมและเสบียงอาหารไปเองให้พร้อม ติดต่อจองที่พักล่วงหน้าได้ที่งานบริการบ้านพัก ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ โทร. ๐-๒๕๗๙-๕๗๓๔, ๐-๒๕๗๙-๗๒๒๓ หรือสอบถามรายละเอียดได้ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี โทร. ๐-๓๒๔๕-๙๒๙๑, ๐-๓๒๔๕-๙๒๙๓ (ทางอุทยานฯ ไม่รับจองบ้านพัก)

อัตราค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมการเข้าไปเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ ผู้ใหญ่ ๒๐ บาท เด็ก ๑๐ บาท ชาวต่างชาติผู้ใหญ่ ๒๐๐ บาท เด็ก ๑๐๐ บาท (ยกเว้นเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ขวบ)

ค่าธรรมเนียมยานพาหนะ ๓๐ บาท/คน (รวมคนขับ)

ค่าธรรมเนียมการใช้สถานที่กางเต็นท์ ๓๐ บาท/คน/คืน

ค่าเช่าเต็นท์ หลังละ ๑๐๐ บาท/คืน

ร้านอาหาร

ในเขตอุทยานฯ มีร้านอาหารให้บริการเพียงร้านเดียวอยู่ไม่ไกลจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เปิดบริการทุกวันตั้งแต่เช้าถึงเย็น นักท่องเที่ยวที่ไปกางเต็นท์พักแรมบริเวณอื่นๆ ควรเตรียมเสบียงอาหารไปเองให้พร้อม

ข้อแนะนำ

เตรียมตัวเข้าป่า

- *สัมภาระ* "เป้หลัง" สำหรับใส่สัมภาระเข้าป่า มีขายทั่วไปตามร้านอุปกรณ์เดินป่า เป้ชนิดโครงใน จะแก้ปัญหาเจ็บหลังขณะแบกได้ดีกว่าเป้โครงนอก เลือกขนาดที่เหมาะสม แต่ควรมีความจุไม่น้อยกว่า ๓๐ ลิตร
- *ที่นอน* กรณีไม่มีบ้านพัก ควรนำ "เต็นท์" ไปด้วย เลือกขนาด ๒-๓ คน เป็นหลัก เพราะน้ำหนักไม่มากจนเกินไปหรืออาจจะเป็น "เปลสนาม" ซึ่งปัจจุบันมีชนิดทำมุ้งมาในตัวด้วย สะดวกในการพกพา แต่ต้องนำผ้าพลาสติกสำหรับกันน้ำค้างไปด้วย และถ้าเป็นฤดูหนาวก็ควรนำ "ถุงนอน" ไปด้วยเพื่อจะได้นอนหลับอุ่นสบายขึ้น
- *เสื้อผ้า* ควรมีชุดสำหรับเดินป่า ๑ ชุด และชุดสำหรับเปลี่ยนนอน ๑ ชุด ชุดเดินป่าอาจมีเสื้อเปลี่ยนใส่ ๒-๓ ตัว กางเกงเดินป่าไม่ควรคับแน่นเกินไป ควรหลีกเลี่ยงกางเกงยีนส์ ส่วนเสื้อควรเลือกผ้าฝ้าย หลีกเลี่ยงผ้ายืด ควรมีหมวกติดไปใส่กันแดดกันฝน และที่ขาดไม่ได้ คือ เสื้อกันหนาวหรือเสื้อกันลม เพราะในป่าแม้จะเป็นฤดูร้อนแต่อากาศก็อาจหนาวเย็น
- *รองเท้า* ควรเป็นรองเท้าหุ้มส้นหรือรองเท้าเดินป่าที่หลวมกว่าปกติสักครึ่งเบอร์ เพราะการเดินระยะไกลๆ เท้าเราจะขยายมากขึ้น ควรมีรองเท้าแตะสำหรับใส่ในที่พักแรมหรือใส่อาบน้ำ
- *เครื่องอาบน้ำ* ผู้ชายควรติดผ้าขาวม้าไปด้วยเช่นเดียวกับผู้หญิงที่ควรมีผ้าถุงติดไว้หรือเตรียมกางเกงขาสั้นสำหรับใส่อาบน้ำ เตรียมสบู่ ยาสีฟัน แปรงสีฟัน ฯลฯ ไปให้พร้อม
- *เครื่องครัว* หากอยากทำอาหารเองหรือต้องไปพักแรมในที่ที่ไม่มีร้านค้าบริการ ควรเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม มี หม้อสนาม จาน ชาม ช้อน มีดเล็กสำหรับปอกผลไม้ หั่นผัก เตาแก๊สแค้มป์ปิ้ง ส่วนเสบียงอาจจะเป็นของสดของแห้งหรืออาหารกระป๋องตามความนิยม แต่ต้องคำนึงถึงน้ำหนักที่จะต้องแบกด้วย
- *ยา* เป็นของจำเป็นที่ขาดไม่ได้ ควรมียาหลักๆ ติดไว้เสมอ เช่น ยาล้างแผล ยาใส่แผลสด ทิงเจอร์ ยาแก้ปวดหัว ยาแก้ไข้ ยาแก้ท้องเสีย เกลือแร่ ผ้าพันแผล พลาสเตอร์ยา ยาหม่อง ยาฉีดกันมด ยุง แมลง โดยเฉพาะผู้ที่มีโรคประจำตัวหรือแพ้สิ่งใดเป็นพิเศษต้องเตรียมยาของตนเองไปให้พร้อม และบอกเพื่อนร่วมทางให้ทราบล่วงหน้า

อุปกรณ์อื่นๆ ที่ควรมีติดเป้ไว้เพื่อความสะดวกมากขึ้น เช่น ตะเกียง ไฟฉาย เชือก (แบบฝืด)

เดินป่าและพักแรม

- ติดต่อขอเจ้าหน้าที่นำทางจากอุทยานฯ (กรณีเส้นทางซับซ้อน/ป่าทึบ)
- ศึกษาเส้นทาง ตรวจดูแผนที่ และเข็มทิศก่อนออกเดินทาง
- ดื่มน้ำก่อนออกเดิน ๓๐ นาที
- เดินตามเส้นทางที่กำหนดหรืออนุญาต ปฏิบัติตามกฎระเบียบ คำแนะนำของอุทยานฯ อย่างเคร่งครัด
- ทิ้งขยะในที่ที่จัดไว้ หรือนำกลับออกมา
- กางเต็นท์พักแรมในบริเวณที่ทางอุทยานฯ อนุญาตหรือจัดไว้ให้ เลือกทำเลกางเต็นท์บนเนินหรือที่สูง อยู่ในที่โล่งด้านเหนือลม ส่วนกองไฟอยู่ด้านใต้ลม
- ดับกองไฟก่อนเข้านอน
- ก่อนกลับดูแลความสะอาด บริเวณที่ตั้งพักแรมให้เหมือนเดิม

ล่องเรือและล่องแก่ง

- แต่งกายให้กระชับรัดกุม เช่น กางเกงขาสั้น เสื้อผ้าที่แห้งง่าย สวมรองเท้าแตะ ใส่หมวก หรือเสื้อกันลม
- ตรวจสอบสภาพอากาศ คลื่นลมก่อนออกเดินทาง ไม่ล่องเรือ ขณะฝนตก/มีพายุ หรือคลื่นลมแรง
- ตรวจสอบความแข็งแรงของเรือ เลือกขนาด/ประเภทเรือให้เหมาะสมกับจำนวนผู้เดินทาง
- กล้องถ่ายรูป อุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ ควรใส่ถุงพลาสติกหรือถุงกันเปียกน้ำ ให้เรียบร้อย สัมภาระต่างๆ เลือกไปเฉพาะที่จำเป็น
- สวมเสื้อชูชีพให้เรียบร้อย นั่งตรงกลางลำเรือ ไม่เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง หรือหยอกล้อ ลุกขึ้นเดินไปมาอาจทำให้เรือพลิกคว่ำได้
- ปฏิบัติตามคำแนะนำของคนขับเรือ ผู้นำทาง หรือมัคคุเทศก์
- รวบรวมขยะนำกลับมาทิ้งที่ฝั่ง

ดูนก

- ศึกษาคู่มือดูนก ทำความรู้จักรูปร่างลักษณะของนกชนิดต่างๆ ก่อนเริ่มดู
- ทำความรู้จักนกที่อยู่ใกล้ๆ บ้านก่อน เมื่อชำนาญแล้วค่อยออกไปดูในพื้นที่ต่างๆ ที่ไกลออกไป
- เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมทั้งคู่มือดูนก กล้องสองตา กล้องเทเลสโคป สมุดบันทึก ปากกา ดินสอ ตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนออกเดินทาง
- เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดูนกในธรรมชาติ เช่น หมวก กระติกน้ำ ถ้าเป็นฤดูฝนควรเตรียมร่ม เสื้อกันฝน และถุงพลาสติกเพื่อใส่กล้องสองตาไปด้วย
- แต่งกายให้รัดกุม สีสันกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม เช่น เขียว น้ำตาล น้ำเงิน เทา ไม่ควรใส่สีขาว หรือสีสดใส ทำให้นกมองเห็นแต่ไกล และอาจบินหนีไป
- ติดต่อขออนุญาตเข้าไปใช้พื้นที่ ขอข้อมูลรายชื่อนกที่สำรวจพบและเส้นทางที่พบจากอุทยานฯ
- เริ่มออกไปดูนกตอนเช้าตรู่ ก่อนพระอาทิตย์จะขึ้นเพราะเป็นช่วงที่นกออกหากินจนถึงพลบค่ำ จะเป็นช่วงเวลาของนกกลางคืนเริ่มออกหากิน
- เดินเงียบๆ ไม่ส่งเสียงดัง ทำให้นกตกใจบินหนีไป พยายามฟังเสียงร้องของนก และหยุดสำรวจทุกๆ ๕ นาที มองหานกตั้งแต่พื้นดิน ในกอหญ้า พุ่มไม้ โคนต้นไม้ถึงยอดไม้ รวมทั้งในท้องฟ้า
- เคารพและปฏิบัติตามกฎระเบียบของพื้นที่นั้นๆ

ดูผีเสื้อ

- ศึกษาคู่มือดูผีเสื้อ ทำความรู้จักรูปร่าง ลักษณะลวดลายของผีเสื้อชนิดต่างๆ ก่อนเริ่มดู
- เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม ที่สำคัญคือ คู่มือดูผีเสื้อ แว่นขยาย (มีด้ามจับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๗-๑๐ เซนติเมตร) กล้องส่องทางไกล สมุดบันทึก อุปกรณ์เสริมอื่นๆ เช่น กล้องถ่ายภาพ เครื่องอ่านค่าความสูงจากระดับน้ำทะเล อุปกรณ์วาดภาพ
- แต่งกายให้รัดกุม สีไม่ฉูดฉาด
- เริ่มต้นดูผีเสื้อที่อยู่ใกล้บ้านก่อน เมื่อชำนาญแล้วลองออกไปดูตามสถานที่ที่ไกลขึ้น เช่น เส้นทางเดินป่า น้ำตก ลำธาร
- เลือกวันที่อากาศปลอดโปร่ง ท้องฟ้าแจ่มใส ช่วงแดดเช้าจะพบผีเสื้อได้ง่ายและใกล้ชิด เพราะมันจะเกาะตามใบไม้นิ่งๆ เพื่อผึ่งปีกให้แห้ง
- อดทนเฝ้ารอดูอย่างเงียบๆ ไม่ให้ผีเสื้อตื่นตกใจบินหนีไป หากอยู่นิ่งๆ ผีเสื้ออาจเข้ามาเกาะเพื่อกินเหงื่อตามร่างกายเรา เริ่มแรกพยายามดูทุกชนิดที่พบเห็น หากมีหลายชนิดให้เลือกสังเกตสัก ๔-๕ ชนิด

เล่นน้ำตก

- ใส่เสื้อผ้าที่กระชับ น้ำหนักเบา ไม่อุ้มน้ำ
- สังเกตระดับน้ำหรือน้ำป่า หากมีฝนตกหนักควรรีบขึ้นจากน้ำ มาอยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย
- ควรมีเพื่อนร่วมเล่นน้ำหรืออยู่บริเวณใกล้เคียง ไม่ลงเล่นน้ำคนเดียว
- ไม่ลงเล่นน้ำบริเวณที่มีคำเตือนหรือเป็นวังน้ำวนที่อันตราย
- ไม่ออกไปเล่นน้ำบริเวณที่น้ำลึก
- ไม่ปีนป่ายก้อนหิน โขดหิน หน้าผาบริเวณน้ำตก
- ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในการเที่ยวน้ำตก เพราะอาจเกิดการมึนเมาเสี่ยงต่อการจมน้ำ และเศษแก้วเศษขวดที่แตกยังเป็นอันตรายต่อผู้อื่นและธรรมชาติ
- ไม่ทิ้งขยะบริเวณน้ำตกหรือทางเดิน
- ไม่ขีดเขียนบนก้อนหิน หน้าผา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๒๐๒ อาคารเลอคองคอร์ด ถนนรัชดาภิเษก
ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทร. ๖๖-๒๖๙๔-๑๒๒๒ (๘๐ เลขหมาย)
โทรสาร ๖๖-๒๖๙๔-๑๒๒๐-๑
Internet : www.tat.or.th
E-mail Address : center@tat.or.th

สำนักงาน ททท. ในประเทศ

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๑ (ภาคเหนือตอนบน)
๑๐๕/๑ ถนนเชียงใหม่-ลำพูน ตำบลวัดเกตุ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๐๐๐
โทร. ๐-๕๓๒๔-๘๖๐๔, ๐-๕๓๒๔-๘๖๐๗,
๐-๕๓๒๔-๑๔๖๖
โทรสาร ๐-๕๓๒๔-๘๖๐๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงใหม่ ลำพูน
ลำปาง แม่ฮ่องสอน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๒ (ภาคเหนือตอนบน)
๔๔๘/๑๖ ถนนสิงหไคล อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย ๕๗๐๐๐
โทร. ๐-๕๓๗๑-๗๔๓๓
โทรสาร ๐-๕๓๗๑-๗๔๓๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ เชียงราย พะเยา
อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๓ (ภาคเหนือตอนล่าง)
๒๐๙/๗-๘ ศูนย์การค้าสุรสีห์
ถนนบรมไตรโลกนาถ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทร. ๐-๕๕๒๕-๒๗๔๓
โทรสาร ๐-๕๕๒๕-๒๗๔๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ พิษณุโลก
เพชรบูรณ์ สุโขทัย

สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ เขต ๔ (ภาคเหนือตอนล่าง)
๑๙๓ ถนนตากสิน ตำบลหนองหลวง
อำเภอเมือง จังหวัดตาก ๖๓๐๐๐
โทร. ๐-๕๕๕๑-๔๓๔๑-๓
โทรสาร ๐-๕๕๕๑-๔๓๔๔
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตาก พิจิตร กำแพงเพชร

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๑ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
ถนนแสงชูโต ตำบลบ้านเหนือ
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐
โทร. ๐-๓๔๕๑-๑๒๐๐
โทรสาร ๐-๓๔๕๑-๑๒๐๐
พื้นที่ความรับผิดชอบ กาญจนบุรี
นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๒ (ภาคกลางฝั่งตะวันตก)
๕๐๐/๕๑ ถนนเพชรเกษม อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี ๗๖๑๒๐
โทร. ๐-๓๒๔๗-๑๐๐๕-๖
โทรสาร ๐-๓๒๔๗-๑๕๐๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ เพชรบุรี ราชบุรี
ประจวบคีรีขันธ์

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๓ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๖๐๙ หมู่ ๑๐ ถนนพระตำหนัก อำเภอบางละมุง
เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ๒๐๒๖๐
โทร. ๐-๓๘๔๒-๗๖๖๗, ๐-๓๘๔๒-๘๗๕๐
โทรสาร ๐-๓๘๔๒-๙๑๑๓
พื้นที่ความรับผิดชอบ ชลบุรี สมุทรปราการ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๔ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๑๕๓/๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลตะพง
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ๒๑๐๐๐
โทร. ๐-๓๘๖๕-๕๔๒๐-๑, ๐-๓๘๖๖-๔๕๘๕
โทรสาร ๐-๓๘๖๕-๕๔๒๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ ระยอง จันทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๕ (ภาคกลางฝั่งตะวันออก)
๑๐๐ หมู่ ๑ ถนนตราด-แหลมงอบ ตำบลแหลมงอบ
อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด ๒๓๑๒๐
โทร. ๐-๓๘๕๙-๗๒๕๕, ๐-๓๘๕๙-๗๔๕๙,
๐-๓๘๕๙-๗๒๖๐ โทรสาร ๐-๓๘๕๙-๗๒๕๕
พื้นที่ความรับผิดชอบ ตราด และหมู่เกาะ

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๖ (ภาคกลางตอนบน)
๑๐๘/๒๒ หมู่ ๔ ตำบลประตูชัย อำเภอพระนคร-
ศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทร. ๐-๓๕๒๔-๖๐๗๖-๗
โทรสาร ๐-๓๕๒๔-๖๐๗๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ พระนครศรีอยุธยา สระบุรี
อ่างทอง สุพรรณบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๗ (ภาคกลางตอนบน)
ถนนรอบวัดพระธาตุ อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี ๑๕๐๐๐
โทร. ๐-๓๖๔๒-๒๗๖๘-๙
โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๗๖๙
พื้นที่ความรับผิดชอบ ลพบุรี นครสวรรค์
อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี

สำนักงาน ททท. ภาคกลาง เขต ๘ (ภาคกลางตอนบน)
๑๘๒/๘๘ หมู่ ๑ ถนนสุวรรณศร ตำบลท่าช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ๒๖๐๐๐
โทร. ๐-๓๗๓๑-๒๒๘๒, ๐-๓๗๓๑-๒๒๘๔
โทรสาร ๐-๓๗๓๑-๒๒๘๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครนายก
สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๑ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง)
๒๑๐๒-๒๑๐๔ ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๔๒๑-๓๐๓๐, ๐-๔๔๒๑-๓๖๖๖
โทรสาร ๐-๔๔๒๑-๓๖๖๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครราชสีมา
บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยภูมิ

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๒ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง)
๒๖๔/๑ ถนนเขื่อนธานี อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐
โทร. ๐-๔๕๒๔-๓๗๗๐
โทรสาร ๐-๔๕๒๔-๓๗๗๑
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุบลราชธานี
อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๓ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๕/๕ ถนนประชาสโมสร ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๔๔๙๘-๙
โทรสาร ๐-๔๓๒๔-๔๔๙๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด
มหาสารคาม กาฬสินธุ์

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๔ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๘๔/๑ ถนนสุนทรวิจิตร ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ๔๘๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๕๑-๓๔๙๐-๑
โทรสาร ๐-๔๒๕๑-๓๔๙๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครพนม สกลนคร
มุกดาหาร

สำนักงาน ททท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต ๕ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน)
๑๖/๕ ถนนมุขมนตรี ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๓๒-๕๔๐๖-๗
โทรสาร ๐-๔๒๓๒-๕๔๐๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ อุดรธานี
หนองบัวลำภู หนองคาย เลย

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๑ (ภาคใต้ตอนล่าง)
๑/๑ ซอย ๒ นิพัทธ์อุทิศ ๓
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๑๐
โทร. ๐-๗๔๒๓-๑๐๕๕, ๐-๗๔๒๓-๘๕๑๘,
๐-๗๔๒๔-๓๗๔๗ โทรสาร ๐-๗๔๒๔-๕๙๘๖
พื้นที่ความรับผิดชอบ สงขลา สตูล

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๒ (ภาคใต้ตอนล่าง)
สนามหน้าเมือง ถนนราชดำเนิน อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๓๔-๖๕๑๕-๖
โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๖๕๑๗
พื้นที่ความรับผิดชอบ นครศรีธรรมราช
ตรัง พัทลุง

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๓ (ภาคใต้ตอนล่าง)
๑๐๒/๓ หมู่ ๒ ถนนนราธิวาส-ตากใบ
ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
จังหวัดนราธิวาส ๙๖๐๐๐
โทร. ๐-๗๓๕๑-๖๐๔๔, ๐-๗๓๕๒-๒๔๑๑,
๐-๗๓๕๒-๒๔๑๓ โทรสาร ๐-๗๓๕๒-๒๔๑๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ นราธิวาส ยะลา ปัตตานี

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๔ (ภาคใต้ตอนบน)
๗๓-๗๕ ถนนภูเก็ต อำเภอเมือง
จังหวัดภูเก็ต ๘๓๐๐๐
โทร. ๐-๗๖๒๑-๑๐๓๖, ๐-๗๖๒๑-๗๑๓๘,
๐-๗๖๒๑-๒๒๑๓ โทรสาร ๐-๗๖๒๑-๓๕๘๒
พื้นที่ความรับผิดชอบ ภูเก็ต พังงา กระบี่

สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๕ (ภาคใต้ตอนบน)
๕ ถนนตลาดใหม่ บ้านดอน อำเภอเมือง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๐๐๐
โทร. ๐-๗๗๒๘-๘๘๑๘, ๐-๗๗๒๘-๘๘๑๙-๙
โทรสาร ๐-๗๗๒๘-๒๘๒๘
พื้นที่ความรับผิดชอบ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง

สำนักงาน ททท. ต่างประเทศ

สำนักงานกัวลาลัมเปอร์
Suite 22.01, 22nd Floor, Menara Lion, 165,
Jalan Ampang, 50450 Kuala Lumpur, MALAYSIA
Tel. : (60 3) 216-23480
Fax : (60 3) 216-23486
E-mail Address : sawatdi@po.jaring.my

สำนักงานสิงคโปร์
c/o Royal Thai Embassy, 370 Orchard Rd.,
Singapore 238870, SINGAPORE
Tel. : (65) 235-7694, 235-7901, 735-0637
Fax : (65) 733-5653
E-mail Address : tatsin@mbox5.singnet.com.sg

สำนักงานฮ่องกง
401 Fairmont House, 8 Cotton Tree Drive,
Central, HONG KONG
Tel. : (85 2) 2868-0732, 2868-0854
Fax : (85 2) 2868-4585
E-mail Address : tathkg@hk.super.net

สำนักงานโตเกียว
Yurakucho Denki Bldg., South Tower 2nd Floor,
Rm. 259, 1-7-1 Yurakucho, Chiyoda-ku,
Tokyo 100, JAPAN
Tel. : (81 3) 3218-0337, 32180355, 3218-1077
Fax : (81 3) 3218-0655
E-mail Address : tattky@crisscross.com

สำนักงานโอซากา
Technoble Yotsubashi Bldg., 3rd Floor, 1-6-8
Kitahorie, Nishi-ku,Osaka
550-0014, JAPAN
Tel. : (81 6) 6543-6654, 6543-6655
Fax : (81 6) 6543-6660
E-mail Address : tatosa@ca.mbn.or.jp

สำนักงานฟูกูโอกะ
EL Gala Bldg., 6th Floor, 1-4-2 Tenjin,
Chuo-ku, Fukuoka 810-0001, JAPAN
Tel. : (81 92) 725-8808 Fax: (81 92) 735-4434
E-mail Address : tatfuk@asahi-net.or.jp

สำนักงานไทเป
13th Floor, Boss Tower, No.111 Sung Chiang
Road, (Near Nanking East Road Junction)
TAIPEI 104
Tel. : (886 2) 2502-1600 Fax : (886 2) 2502-1603
E-mail Address : tattpe@ms3.hinet.net

สำนักงานโซล
Coryo Daeyungak Center Building, Rm.
604, 6th Floor, 25-5, 1-ka, Chungmu-ro,
Chung-ku, Seoul 100-706, KOREA
Tel. : (82 2) 779-5417, 779-5418, 771-9650
Fax : (82 2) 779-5419
E-mail Address : tatsel@soback.kornet.nm.kr

สำนักงานซิดนีย์
2nd Floor, 75 Pitt Street, Sydney NSW 2000
AUSTRALIA
Tel. : (61 2) 9247-7549 Fax : (61 2) 9251-2465
E-mail Address : info@thailand.net.au

สำนักงานลอนดอน
49 Albemarle Street, London WIX 3 FE,
ENGLAND, U.K.
Tel. : (44207) 499-7679 Fax : (44207) 629-5519
E-mail Address : info@tat-uk.demon.co.uk

สำนักงานแฟรงค์เฟิร์ท
Thailandisches Fremdenverkehrsamt
Bethmannstr.
58 d-60311 Frankfurt/M., GERMANY
Tel. : (49 69) 138-1390 Fax : (49 69) 281-468
E-mail Address : tatfra@t-online.de

สำนักงานปารีส
90 Avenue des Champs Elysees, 75008 Paris,
FRANCE
Tel. : (33 1) 5353-4700 Fax : (33 1) 4563-7888
E-mail Address : tatpar@wanadoo.fr

สำนักงานกรุงโรม
Ente Nazionale per il Turismo Thailandese,
Via Barberini, 68, 4th Floor, 00187 Roma, ITALY
Tel. : (39 06) 420-14422, 420-14426
Fax : (39 06) 487-3500
E-mail Address : tat.rome@iol.it

สำนักงานลอส แองเจลิส
611 North Larchmont Blvd., 1st Floor,
Los Angeles, CA 90004, U.S.A.
Tel. : (1 323) 461-9814 Fax : (1 323) 461-9834
E-mail Address : tatla@ix.netcom.com

สำนักงานนิวยอร์ก (ชั่วคราว)
C/O Royal Thai Consulate-General
351 East 52nd Street, New York,
N.Y. 10022
Tel. : (1 212) 754-2536-8, 754-1770
Fax : (1 212) 754-1907